

7/2015

40 tarinaa elämän käännekohtasta

Marjukka Hankilammi on yksi yli 40 kertojasta, jotka jakavat tarinansa Mahdollisuus muutokseen -missiossa. Uskon tuomasta elämänmuutoksesta löytyy kertomuksia kotiin jaettavassa kirjassa ja mahdollisuus.fi-nettisivulla.

Sivut 8-9.

18.9.2015

Muutoksen mahdollisuus

Syksyn Mahdollisuus muutokseen -mediamissio kiinnittää huomiota tärkeään asiaan. Muutos on mahdollinen ja mahdollisuus.

Monet meistä suhtautuvat erilaisiin muutoksiin pelolla ja vavis-
tuksella. Muutos tuntuu työläältä, ainakin jos se koskettaa itseä. Mikäli vaikkapa 50 viimeisen vuoden aikana ei olisi tapahtunut suuria muutoksia, kirjoittaisimme lyhy-
kynällä ja katselisimme huonosta mustavalkotelevisiosta yksinkertaisia ohjelmia. Puhelimetkin olisivat varsin erilaisia kuin nyt ja niitä olisi vähän.

Me elämme jatkuvan muutoksen keskellä ja toiset sopeutuvat nopeammin kuin toiset. Viidessä-kymmenessä vuodessa suomalaiset ovat kansainvälistyneet ja matkustelu on oleellisesti lisääntynyt. Myös Suomi on kansainvälistynyt. Maailma on tullut rytinällä suomalaisten elämään. Muutoksen pitäminen mahdollisuutena antaa pontta myös pohtia oman elämän asioita. Uskon, että mediamission ideana on tarjota tilaisuus miettiä onko elämän perusturva kunnossa.

Muutos on todellisuutta ja kukin meistä voi määrittää oman kantansa kulloinkin voimassa olevaan muutokseen. Kaikkea ei kuitenkaan pidä muuttaa. Toivoisin, että suomalaiset pitäisivät kiinni esi-isänsä sananlaskusta "Autu miestä mäessä". Sananlasku kuvaa mielestäni hyvin sitä osaa suomalaista perusluonetta, jossa pidetään kiinni apua tarvitsevan auttamisesta. Tämä on toteutunut viime viikkoina hienosti myös täällä Porissa. Tämä on niin tärkeä osa suomalaisuutta, että se on kirjattu oikein lakiin. Loukkaantuneen tai hädänalaisen auttamatta jättäminen on heitteille jättämistä. Toivottavasti tämä hieno suomalaisuuden piirre toteutuu myös meidän luoksemme tulleiden pakolaisten kohdalla.

Syysilöä elämään!

Kari Erkkola
päätoimittaja
kari.erkkola@ev.fi

s u o j a t i e

Jumalan sanansaattajat

Vaikka emme olekaan enkeleitä, saatamme joskus saada enkeleille kuuluvia tehtäviä.

Enkelikuvien moninaisuus kertoo, että uskonnollinen kieli ja kuvasto taipuvat moneksi.

Enkelit, Raamatun alkukielten heprean ja kreikan kielen mukaan "sanansaattajat" ovat keskeinen osa kristillistä kuvastoa.

Vaikka kirkoissa enkeleistä ei kauheasti puhuta tai jos puhutaan niin muutamassa sivulauseessa, enkelikuvasto ja enkelien toiminta ovat tuttuja monelle suomalaiselle kansanhurskauden, tarinoiden tai populaarikulttuurin kautta.

Tuttuja kuvauksia enkeleistä ovat lastenhuoneen suojeleusenkeli, kiitokuvien lapsikasvoiset enkelit tai vaikkapa taiteilija Gustave Dorén enkeliteokset. Enkelit tunnetaan myös televisiosarjoissa ja peleissä. Enkelit ovat myös kaikkien abrahamilaisten uskontojen, juutalaisuuden, kristinuskon ja islamin yhteistä henkistä omaisuutta.

Vaikka enkelien kuvaukset vaihtelevat suuresti, tutusta ja turvallisesta suojeleusenkelistä pelottavaan Herran Enkelisiin tai Jumalaa ylittäviin enkelikuoroihin (Jes. 6:1-3) ne ovat kuitenkin Jumalan palvelijoita, Jumalan sanansaattajia.

Salla Kyranen

Enkelikuvien moninaisuus kertoo ehkä siitä, että uskonnollinen kieli ja kuvasto taipuvat moneksi, meitä puhuttavat erilaiset asiat eri elämämme tilanteissa ja niin on myös enkelien kanssa.

Näin itse kaksi enkeliä eräänä elokuisena aamuna, kun ajelin töihin. Kuuntelin radiosta erään muusikon haastattelua, jossa hän puhui yksinäisyydestä ja siitä, kuinka nykyteknologia vieraannuttaa meidät toisistamme, tilanteesta, jossa emme enää löydä yhteyttä toisiin ihmisiin. Emme enää löydä yhteisöllisyyttä tukemaan elämämme ja pahimmassa tapauksessa menetämme kosketuksen lähimmäiseemme.

Olin samoilla linjoilla artistin kanssa ja ajatus sai minut surulliseksi. Tähänkö olemme ihmisinä menossa? Sattumalta(ko?) nämä kaksi enkeliä polkivat minua vastaan, oli varmaankin lauantaikoksa eivät olleet koulussa. Kasvot iloisina, ongenvavat repuista pilkistivät he taitoivat matkaa. En tiedä olivatko he palaamassa kala-apajiltaan ja menossa kohti kotia vaiko kiirehtimässä uusia seikkailuja ja kalansaaliita päin. Kuitenkin heidän riemunsa ja elämänilonsa näkeminen valoi jollain mystisellä tavalla myös minuun iloa ja tarmoa.

Emme ole menettäneet vielä yhteyttä toisiimme, toivottavasti emme myöskään Luojaamme.

Älkää unhottako vieraanvaraisuutta; sillä sitä osoittamalla muutamat ovat tietämättään saaneet pitää enkeleitä vierinaan. (Hepr. 3:2)

Vaikka emme olekaan enkeleitä, saatamme joskus saada enkeleille kuuluvia tehtäviä, olla osoituksena Jumalasta lähimmillemme. Emme myöskään tiedä, milloin enkeli kohtaa meitä päivittäisessä elämässämme.

HEIKKI HESSO
LÄNSI-PORIN SEURAKUNTAPASTORI

Mikkelinpäivä, enkelien sunnuntai 4. lokakuuta.

i k k u n a p e n k k i

Nimien oppimisen laajentunut oppimäärä

Miten sinä muistat ihmisten nimet, kylät ja kaupunginosat tai autosi rekisterinumero? Olen kehua retostellut tätä taitoani, vaan mahtaa se enää olla niin keuhutava.

Muuttaessani seitsemän vuotta sitten asumaan Laviaan, nykyiseen Järvi-Poriin, sain noin 2000 uutta nimeä opiskeltavaksi. Lisäksi kylät, mäet, risteukset ja 60 järveä, joilla kaikilla on oma nimensä. Karkean arvion mukaan hallitsin entuudestaan parisensikymmentä ihmisen nimeä, vaimon sukulaisia. Sen päälle tiesin kolme järveä ja muutaman kylän. Lisäksi jokunen naapuri tai kirkossakävijä oli tullut tutuksi vuosien varrella.

Vaan mitä tapahtui tämän vuoden alusta: kotikunnan väkiluku pomsahti yli 85 000! Sainoin kaupunginosien määrä nousi maadottomaksi hallita. Selvitä nyt itsellesi, missä on Lattomeri tai Toejoki tai missä menivät Kuukkarin rajat, kun en ole vielä oppinut

erottamaan Pesinmaatakaan Riihosta. Puhumattakaan ihmisten nimestä, jotka tuottavat jatkuvaa päänvaivaa.

Jos tapaan ihmisen, jossa on jotain tuttua, mutta en heti muista, päässäni alkaa surista. Käyn nopeasti läpi paikkakuntia, joilla olen asunut tai tehnyt työtäni: Harjavalta, Lavia, Pori, Sastamala... Mihin niistä hän liittyy? Vai olemmeko tavanneet sittenkin jossain muualla?

Olen oppinut, että itsensä pitää esitellä, jos ei tunne ihmistä, jonka kanssa asioi. Kuvitelmani, että niin kaikki muutkin tekevät, on joutunut epäilyksen alle. Kun taannoin esitäydyn vierasalle, sain vastaukseksi: Juu kyllä mä tiedän.

Luulen esittäytyneeni muutaman kerran samoille ihmisille, enkä silti muista, mitkä heidän nimensä ovat, jos seuraavan kerran tapamme vuoden tai kahden päästä. Tätä kotitaajaman ihmisten nimien opettelua häiritsee

Eveliina Laakso

se, että käyn töissä eri paikkakunnalla, mikä ei tue kotipaikan uusien nimien hallintaa.

Nimi on tärkeä osa ihmisen persoonaa, sen mainitseminen tai muistaminen koskettaa syvälle henkiseen ja hengelliseen identiteettiin: olemme nimeltä kutsuttuja, kastettuja Jumalan lapsia. Tiedät varmaan, miten hyvältä tuntuu se, kun joku harvoin tapaamasi ihmisen muistaa sinun nimesi. Miten monin verroin suuremmalta tuntuu se, kun Jumala muistaa sinut, ihan jokaisena päivänä!

SEPPÖ LAAKSO
RETRIITTIKODIN ISÄNTÄ, PSYKOTERAPEUTTI
SEPPÖ.LAAKSO@PPINET.FI

Porin Kirkkosanomien

Julkaisija: Porin evankelis-luterilainen seurakuntayhtymä. **Päätoimittaja:** Kari Erkkola. **Toimitussihteeri:** Maija-Leena Seppälä. **Toimitusneuvosto:** Porin seurakuntien viestinnän neuvottelukunta. **Osoite:** Hallituskatu 9 b, 28100 Pori. **Puhelin:** 0400 309 815 **Internet:** poriev.fi. **Sähköposti:** tiedotus@poriev.fi. **Kustantaja:** Kotimaa Oy, PL 279, 00181 Helsinki. **Jakelu:** Itellä posti oy. Jakeluhuomautukset Itellalle. **Ilmoitusmyynti:** Pirjo Teva, p. 040 680 4057 **Yksitystilaus:** 10 euroa vuosikerta. **Seuraava numero ilmestyy 23.10.2015**

Pakolaistilanne herätti auttamishalun

Arkkihiippakunnan piispat kehottavat seurakuntia

auttamaan turvapaikanhakijoita.

Turvapaikanhakijoita saapuu Suomeen ennen kokematon päivätahti. Kotinsa ja kotimaansa jättämään joutuneiden ihmisten määrä ei ole koskaan aikaisemmin lisääntynyt näin nopeasti yhden vuoden aikana. Tänä vuonna jo yli 2500 ihmistä on menettänyt henkensä pyrkinessään Eurooppaan.

Hädässä olevia ihmisiä pitää auttaa. Kristillisyyteen ja suomalaisen elämänmuotoon on aina kuulunut reagoiminen toisen ihmisen hätään, toteavat arkkipiispa Kari Mäkinen ja Turun arkkihiippakunnan piispa Kaarlo Kalliala yhteisessä kannanotossaan.

Kehotamme arkkihiippakunnan seurakuntia toimimaan nopeasti. Seurakuntien on syytä olla yhteydessä oman kunnan sosiaalitoimistoon ja paikalliseen Suomen Punaiseen Ristiin ja ottaa selvää, mitä yhdessä voi tehdä. Moni seurakunta voi tarjota tiloja hätämajoitukseen ja sosiaaliseen toimintaan. Työntekijöillämme on erityistä ammattitaitoa ihmisten kohtaamiseen. Seurakuntien piirissä on myös paljon vapaaehtoisia, joiden kanssa voidaan paikallisesti vaikkapa organisoida vaate- ja tavarakeräyksiä.

Apua tarvitaan pitkään. Seurakunnissa on syytä varautua myös siihen, että apua pyydetään silloin, kun ihmiset saavat kielteisiä turvapaikkapäätöksiä.

Kirkon Ulkomaanapu on käynnistänyt katastrofikeräyksen, jonka kautta voi auttaa Eurooppaan paenneita ihmisiä Unkarissa, Serbiassa ja Kreikassa. Lahjoitusten avulla hädänalaisimmille pakolaisille toimitetaan puhdasta vettä, hygieniatarvikkeita, lämpimiä vaatteita ja huopia.

Kehotamme seurakuntia tukemaan pakolaisia talousarvioitella, kohdistamalla vapaita kolehteja pakolaisten auttamiseen sekä toteuttamalla lipaskeräyksiä, tähdentävät Mäkinen ja Kalliala kannanotossaan.

Porissa yhteistyötä

Porissa turvapaikanhakijoita tuetaan kaupungin, seurakunnan ja järjestöjen yhteisvoimin. Porin seurakunnalla on maahanmuuttajatyöstä vastaava diakoniatyöntekijä. Seurakunnat ovat yhdessä varautuneet tilanteen laajenemiseen ja suunnitelleet toimenpidekokonaisuuksia, mikäli pakolaisten matka suuntautuu Poriin ilman viranomaisten tukitoimia.

Seurakuntien vaatekeräykset ovat saaneet ihmiset liikkeelle. Teljän kirkon eteisaula täyttyi lahjoitustavarasta jo ensimmäisenä keräyspäivänä. Keräys on edelleen käynnissä muun muassa Meri-Porin seurakunnan toimipisteissä. Laviassa on keräyspäivä on 19. syyskuuta. Erityisesti tarvitaan miesten vaatteita ja kenkiä sekä hygieniatarvikkeita. Lipaskeräyksiä on myös tulossa.

SPR koordinoi vapaaehtoista auttamista.

Salla Kyranen

Teljän kirkon aula alkoi täyttyä lahjoitustavaroista heti ensimmäisinä keräyspäivinä. Keräystä halusivat tukea myös Rauno ja Sirkka Wäre sekä Arja Wahlroos.

Sen kautta voi hakeutua esimerkiksi vapaaehtoiseksi vastaanottokeskukseen tai tukihenkilöksi.

Kansanedustajia paneelikeskustelussa

Paneelikeskustelu turvapaikanhakijoista pidetään Teljän kirkossa maanantaina 21. syyskuuta klo 18. Paikalla on kansanedustajia kolmesta eri puolueesta: Ari Jalonen perussuomalaisista, Krista Kiuru sosiaalidemokraateista

se ja Jaana Laitinen-Pesola kokoomuksesta.

Lisäksi paneelissa ovat mukana vuoden 2010 pakolaisnainen, afgaanisyyntyinen Nasima Razmyar sekä porilainen Pirjo Niemelä. Niemelä toimii maahanmuutokeskuksen johtajana Ranskan Marseillessä, jossa Suomen Lähetysseura tekee maahanmuuttajatyötä. Porin Teljän seurakuntaa keskustelussa edustaa pastori Jarkko Willman.

MAIJA-LEENA SEPPÄLÄ

Rippikouluiässä 2001 syntyneet

Ilmoittautuminen Porin seurakuntien ensi vuoden rippikouluihin on lokakuun alkupuolella. Vuonna 2001 syntyneet seurakunnan jäsenet saavat syyskuun puolivälin paikkeilla kotiin kirjeen, jossa on ohjeet ilmoittautumisesta. Rippikouluun voi tulla siinäkin tapauksessa, ettei kuulu kirkkoon.

Suosituin tapa käydä rippikoulu ovat kesäleirit. Rippikouluja on myös hiihtoloma-
viikolla. Osa seurakunnista järjestää päivär
rippikouluja, joita on sekä talvikaudella et
tä kesällä. Kaksikielisen rippikoulun, jossa
puhutaan suomea ja ruotsia, järjestää Po
rin Teljä.

Keski-Porin seurakunnan rippikouluihin ilmoittautuminen on poriev.fi-verkkosivulla, jonne ilmoittautuminen aukeaa 6. lokakuuta.

Tiistaina 6. lokakuuta ilmoittaudutaan henkilökohtaisesti Länsi-Porin, Meri-Porin ja Porin Teljän seurakuntien rippikouluihin. Ilmoittautuminen alkaa klo 18 Länsi-Porin, Pihlavan ja Teljän kirkossa.

Myös Noormarkussa rippikouluihin ilmoittaudutaan henkilökohtaisesti. Ilmoittautumiset perjantaina 9.10. klo 19 Noormarkun seurakuntatalossa, jossa myös konsertti nuorille.

Lavian rippikouluihin aikovat osallistuvat Lavian kirkon messuun sunnuntaina 11.10. klo 10. Mukana kutsutaan ennakkokirjeellä rippikoululaiset vanhempien. Lisäksi Lavian seurakunta huolehtii rippikouluopetuksesta Equ Pt Sport -ratsastuskoulun ratsastusleirillä. Ratsastusrippikoulusta saa lisätietoja Anna-Kaisa Hautalalta, p. 044 731 0203.

Jos rippikoulu on jäänyt käymättä, voi sen suorittamisesta sopia seurakunnassaan. Aikuisen rippikoulut ovat yleensä yksityisrippikouluja. Jos kiinnostuneita on useampi, voidaan perustaa aikuisrippikouluryhmä.

Porin kirkollisvero pysynee ennallaan

Porin seurakuntien yhteinen kirkkoneuvosto esittää veroprosentin pitämistä ennallaan eli 1,5:nä vuonna 2016. Asiasta päättää yhteinen kirkkovaltuusto, joka kokoontuu 7. lokakuuta. Myös pitkän ajan alustavassa taloussuunnitelmassa lähtökohtana on tuloveroprosentin pitäminen ennallaan.

Porin seurakuntayhtymän talouden liikumavara on kaventunut. Seitsemänä viikoksi kuluneena vuotena on kirjattu vain kolme ylijäämäistä tilinpäätöstä. Tammi-kesäkuussa 2015 kertynyt verotuloja noin 204 000 euroa vähemmän kuin viime vuoden alkupuoliskolla. Budjettiin on kirjattu tälle vuodelle 16,7 miljoonan euron verotuloarvio.

Lavian koululaiset pesivät hautakiviä

Lavian yhtenäiskoulun 8. ja 9. luokan oppilaat ovat puhdistaneet sankarihauta-alueen graniittiristejä. Parin päivän tempauksessa harjattiin noin 80 muistokivistä kuutisenkymmentä. Harjat ja pesuaineet saatiin sponsoritena.

Käsinpesu oli ainoa mahdollisuus, sillä painepesurin suihku olisi vienyt kukat mennessään, kertoo tempausta järjestänyt opettaja Leena Huhtala.

Hän uskoo, että loputkin sankariristit saadaan vielä puhdistettua. Lisäksi kunnan pusua kaipaa sankarihauta-alueen yhteinen muistopaasi.

Heta Tuomisto

Sankarivainajien nimet tulivat kivistä kauniisti esiin, kun ajan tuoma tummuus pestiin pois.

Julkinen palvelu ja uskonto pohdittavana

Kirkkojen sekä kristillisten yhteisöjen ja seurakuntien yhteistyöelimenä toimiva Suomen Ekumeeninen Neuvosto pitää syyskokouksensa Porissa 26.-27. lokakuuta.

Kokouspäiviin liittyy myös kaikille avoin seminaari "Julkinen palvelu ja uskonto" tiistaina 27.10. klo 9-12.30. Seminaarissa ovat mukana muun muassa kenttäpiispa Pekka Särkiö ja piispainkokouksen pääsihteeri Jyri Komulainen. Alustusten ja keskustelujen aiheina ovat muun muassa uskonnon merkitys kriisinhallinnassa ja papin rooli vankeinhoidossa.

Maanantaina 26.10. klo 18 on Porin ortodoksissa kirkossa ekumeeninen ilta kirkko ja sen jälkeen kirkkokahvi.

Syysleireistä osa täynnä

Porin seurakuntien varhaisnuorten leirejä on syyslomaviikolla Silokallion kurssikeskuksessa. Osa leireistä on jo täynnä varapaikkoja myöten. Vielä voi ilmoittautua 21.-23. lokakuuta järjestettävälle 12-14-vuotiaiden tyttöpoikaleirille sekä viikonvaihteessa 23.-25. lokakuuta 7-12-vuotiaiden poikien leirille. Ilmoittautumislomake on poriev.fi-nettisivulla kohdassa "leiritointia".

Porin seurakunnat järjestävät tänä vuonna 10 vuotta täyttävälle kymppisynttärillä 1. lokakuuta. Kymppisynttäreillekin voi ilmoittautua poriev-verkkosivun kautta, kohta leiritointia.

Lastenlääkäri Marketta Juntunen työskenteli sekä tänä kesänä että viime kesänä viikon auttamisjaksoja Romaniassa OM:n kautta.

Helena Kilpi ja Marketta Juntunen tosi toimissa

Auttamishalu nousee kiitollisuudesta

Kuka pelkää aidsia, tubia, matoja, helikobakteereja tai muita tartuntoja? Eivät ainakaan länsiporilaiset lääkärit Helena Kilpi ja Marketta Juntunen, jotka ovat auttaneet aikuisia ja lapsia kolmessa maanosassa.

He palasivat äskettäin viimeisimmältä, omakustanteiselta lääkärikeikalta Romaniasta.

Naisten auttamishalu nousee kiitollisuudesta. Kun itse on saanut paljon, haluaa antaa omastaan, niin osaamistaan kuin aikaansaakin.

Ruuhkavuosien jälkeen

— Kun aikoinaan pyrin lääketieteeseen, rukoilin Jumalaa. Sanoin hänelle, että jos pääsen opiskelemaan, haluan tehdä jotain myös lähtöksen ja maailman lasten hyväksi, kertoo lastenlääkäri Marketta Juntunen.

Sairaalatyön, neljän lapsen kasvattamisen ja väitöskirjan tekemisen lisäksi aikaa maailman lapsille on ollut vasta muutaman vuoden ajan. Vuodesta 2009 lähtien Juntunen on tehnyt lääkärireissuja Inti-

aan, Tansaniaan ja Romaniaan. Hän jäi viime vuonna sairaalatyöstä eläkkeellä, mutta jatkaa yksityisvastaanoton pitämistä kuten sisätautien erikoislääkäri Helena Kilpikin.

Tansaniassa ja Romaniassa Kilpi on päässyt toteuttamaan kutsumustaan, jonka hän koki nuorena. Tuolloin hän suunnitteli lähtevänsä Afrikkaan lähetystyöhön, mikäli puolisoa ei löytyisi. Mies kuitenkin löytyi ja perheeseen syntyi neljä lasta. Ruuhkavuosina työ vei voimat välissä uupumukseen asti. Ensimmäisen kuuden viikon auttamismatkan hän teki Tansaniaan vuonna 2006, toisen vuonna 2010 Rotarien Doctor Bankin (lääkäripankki) kautta.

— Ensimmäinen työmatkani Afrikassa oli kuin taivaskokemus. Se hoiti itseäkin. Se ilo, kun pystyi auttamaan. Ja ihmiset olivat niin vä-

Se ilo, kun pystyi auttamaan, kuvailevat tunnelmiaan Tansanian ja Romanian työstään lääkärit Helena Kilpi ja Marketta Juntunen.

Marjaana Perttula

Tansanialaisen sairaalan potilas on saanut äidin tukseen.

hään tyytyväisiä ja kiitollisia, Helena Kilpi muistelee.

— Länsimaiselle ihmiselle oli yhä vaikeampi huomata, että ihmiset voivat olla tosi onnellisia köyhyydestä huolimatta, jatkaa Marketta Juntunen, joka niin ikään työskenteli kaksi jaksoa Rotarien lääkäripankin kautta Tansaniassa.

Lähetä minut!

Toissa keväänä Marketta Juntunen osallistui "Lähetä minut" -koulutukseen, jonka järjesti Operaatio Mobilisaatio (OM), kansainvälinen kristillinen lähetysjärjestö. Kansanlähetyksen ja OM:n yhteislähetä Esko Mäki-Soini sai Juntusen innostumaan Bus4life-työstä ja muustakin auttamis- ja evankelioimistyöstä, jota tehdään Itä-Euroopassa.

Kesällä 2014 Marketta Juntunen löysi itsensä Romaniasta, Galesun kylästä Mustanmeren tuntumassa. Tänä kesänä Juntunen keksi pyytää työparikseen Helena Kilven samaisesta Länsi-Porin seurakunnasta. Helena oli heti valmis.

Kohteena oli nyt Pauleascan mustalaishäiriö, jossa OM teki yhteistyötä kristillisen "Somebody cares" -järjestön kanssa. Järjestön tunnukseksi on Jeesuksen sanat Matteuksen evankeliumissa: "Minä te olette tehneet yhdelle näistä vähäisimmistä veljistäni, sen te olette tehneet minulle". (Matt. 25:40) Yhtä aikaa lääkäritöihin kanssa kylässä työskenteli hammaslääkäritiimi, jolle oli lahjoitettu hoitovälineet Suomesta.

— Kylämme sijaitsi noin 130 kilometriä Bukarestista pohjoiseen vuo-

rille päin. Kylässä oli noin 600 asukasta, mutta ei minkäänlaista viemärintä, kertoo Marketta Juntunen. Paljon oli hevosia, kanoja, ankoja ja hanhia. Lapset saattoivat leikkiä lantakasoissa. Lasten vatsatauti oli tavallista, koska heitä ei ollut koskaan madotettu, kertoo Marketta Juntunen.

— Sekä aikuisilla että lapsilla oli munuaisvaivoja, jotka todennäköisesti johtuivat siitä, että vuorilta tuleva lähdevesi oli liian mineraalipitoista. Runsaan suolankäytön takia monilla aikuisilla oli myös korkea verenpaine, jatkaa Helena Kilpi.

Aids-lääkkeitä sen sijaan ei tarvittu lainkaan eikä juuri antibiootteja. Runsaan suolankäytön takia monilla aikuisilla oli myös korkea verenpaine, jatkaa Helena Kilpi.

Juntusen ja Kilven kanssa yhtä aikaa kylässä työskenteli helsinkiläinen lääkäri-hammaslääkäri-pariskunta, samoissa Somebody cares -järjestön tiloissa.

— Meidän jälkeemme kylään oli tulossa ruotsalaisia silmääläkkeitä ja optikkoja. Minäkin otin sinne mukaan kaikki Tiimari- ja muut silmälasit mitä kotona löysin, hymyilee Helena Kilpi.

Erityisen mieluisana naiset koivat työssään sen, että potilaiden kanssa sai myös rukoilla.

Apua lähellä ja kaukana

Syksyllä 2014 Marketta Juntunen teki OM:n kautta lääkärimatkan myös Intiaan, eräaseen vuoristoiseen viidakkokylään, jossa Suomen ulkoministeriön tuella toteutettiin kouluprojektia. Marketta Juntunen oli mukana tekemässä lääkärintarkastuksia koululaisille.

— Avasimme myös klinikan lähiseudun ihmisille. Meitä oli kaksi lastenlääkäriä, yksi aikuisten lääkäri ja kaksi hammaslääkäriä Suomesta. Yhtenä päivänä saattoi olla tuhat potilasta! Se oli raskasta työtä, Marketta Juntunen myöntää.

— Olin suunnitellut olla mukana vastaavanlaisessa projektissa tänä syksynä Bangladeshissa, mutta ulkoministeriö on laittanut uudet projektit jäihin säästöjen takia, hän lisää.

Marketta Juntunen arvelee, että hän pystyy ainakin muutaman vuoden ajan vielä tekemään lyhytaikaisia auttamismatkoja, samoin Helena Kilpi, mikäli ikärasismi ei estä lähtemistä. Molemmilla on ymmärtäväiset puoliset ja lapset.

— Tyttäreni tosin kerran kysyi, onko pakko lähteä kauas, että voi auttaa? Eikö lähellä voi? Se avasi silmäni. Huomasin, että lähellämme oli eläkeläisiä, joilla ei ollut varaa ostaa lääkkeitä. Menin myös mieheni Auliks kanssa Elämän Eliksin toimintaan, leipäjonon ruuanjakajiksi, Marketta Juntunen kertoo.

MARJAANA PERTTULA

Tasaus auttaa vammaiset lapset kouluun

Vammaisten oikeudet
Leo-Pekka Tähden
sydäntä lähellä.

Kehityksmaissa vain kolme vammaista lasta sadasta pääsee kouluun. Suomen Lähetysseuran Tasaus-kampanjaa tähdittää menestynyt vammaisurheilija Leo-Pekka Tähti. Tasaus-kampanjalla Lähetysseura tukee kumppaneiden kanssa vammaisten ihmisten hyväksi tehtävää työtä yhteensä kymmenessä kehityksmaissa. Tasaus-kampanjan tv- ja radiomainoksissa nähdään Leo-Pekka Tähti, paralympialaisissa neljä kultamitalia pyörätuolilajissa voittanut porilainen urheilija.

— Tämä kampanja tuntui heti luonteelta jutulta olla mukana, Tähti sanoo. Pyörätuolilla liikkuvan Tähden alaraajavamma johtuu synnynnäisestä selkäydinvamman. Hän ei ole koskaan kokenut olevansa erilainen kuin muut, ja mies ei edes pidä koko sanasta "erilainen".

— Käytän sanaa lainausmerkeissä. Myöskään vammainen ei ole kovin sopiva sana, sanon itse mieluummin olevani liikuntarajoitteinen.

jen syitä tuntemattomat opettajat. Useimmat vammaiset lapset eivät koskaan edes pääse aloittamaan koulua. Tähti selvästi kouluvuosiensa yllyttävän helposti.

— Kiusaamista oli melko vähän, mutta silloin kun kiusattiin, annoin aina kiusaajille takaisin. Paha sanoa, mutta koulumaailma on niin raaka, että hyväksyntä pitää jollain tapaa ansaita, esimerkiksi olemalla rääväsuu, kuten minä. Oikeinhan se ei ole, että hyväksyntä pitää tällä tavalla ansaita, Tähti pohtii.

— Onneksi asenteet ovat muuttuneet Suomessa. Nuorempi sukupolvi suhtautuu asioihin avoimemmin.

Kehityksmaissa asenteet vammaisia ihmisiä kohtaan ovat yhä usein negatiivisia. Vammaisia lapsia hävetään ja piilotellaan. Tähti haluaa omalla positiivisella esimerkillään vaikuttaa kehityksmaiden vammaisten lasten ja nuorten elämänlaadun parantamiseen.

Ympäristötekijöillä, kuten muiden asenteilla on vaikutusta, mutta Tähden mielestä myös oma asenne ratkaisee.

— Joka päivä täytyy elää täysillä, vaikka välillä olisi kuinka vaikeata. Omaan juttuunsa täytyy uskoa. Olisihan se älyttömän makea juttu, jos saisimme enemmän vammaisia lapsia kouluun kehityksmaissa.

"Täytyy elää täysillä"

Kehityksmaissa vammaisia lapsia kiusaavat usein muut oppilaat sekä tietämättömät ja vammo-

SALLA MATILAINEN

Lisää Tasaus-kampanjasta
tasaus.fi

Syys- ja kevätpäivien tasauksen aikoihin on auringonnousta auringonlaskuun 12 tuntia koko maapallolla. Suomen Lähetysseuran Tasaus-kampanja muistuttaa muustakin tasauksesta ja auttaa vammaisia kymmenessä kehityksmaissa.

Täydellistä hautausalan palvelua.
Kuljetukset kaikkialle.
Muistotilaisuudet, sidontatyöt.

Puh. (02) 635 1160
Vesa Viitala 050 569 3653

Hautausseimistö
ANJA VIITALA OY
Uusikirkkokuja 40, PORI

SACRUM

www.sacrum.fi

HAUTAKIVET
YM. KIVIALAN TYÖT
SUORAAN KIVIEISTÄMÖLTÄ
KYLÄSAARESTA
AK-KIVI
Kivieistämöntie 39, 28760 Pori
puh. 02-6486075 www.ak-kivi.fi

PORIN INVATAKSI OY

ARI JA PERTTI RÖNNI
PUH. 02 633 5871

Luotettava ja ammattilaisista hautauspalvelua vuodesta 1918

Rantasen HAUTAUSTOIMISTO

Itäpuisto 12 Pori p. 02 6332 707 www.rantasenhautausseimistö.fi

PORIN NUOHOUK PALVELU

Suoritamme myös kaikki ilmastointipuhdistukseen liittyvät työt, omakotitaloista teollisuuteen!

Pyydy tarjous paikalliselta toimijalta 25 v. kokemuksella!

Nuohoojamestari Mika Tuovinen
p. 0400 535 333
www.porinnuohoukpalvelu.fi

Luotettava arjen apua, turvallista kotihoitoa
DIAKONIALAITOKSEN KOTIHOITOPALVELU

Viikon jokaisena päivänä, aamusta iltaan.

- perushoito, kodinhoito
- kotsalraanhoito, verinäyttelyn otto
- asiointi-, saatto-, kauppa- ja ulkoilupua

PORI & ULVILA (02) 624 2161 RAUMA (02) 822 6450 www.pdl.fi

Diakonialaitoksen Hautauspalvelut

Pori, Eteläpuisto 10 (02) 632 7011
Ulvila, Lauttaranta 5 (02) 538 9090
Harjavalta, Harjavallank. 15 (02) 674 1505
Lilkeajan jälkeen 044 705 2272

Luvian Kukka (02) 558 1364
Noormarkun Kukkapuoti (02) 548 4074
Merikarvia, Kukkakauppa Meriheinä 044 373 6046 www.pdl.fi

Kotimaan matkklubi

Elämän Illoa Aalloilla

HYVINVOINNIN TEEMARISTEILY
Baltic Princess 29.-30.11.2015

Lähde mukaan Matkapaikien Elämän Illoa Aalloilla -teemariisteilylle! Nyt on ohjelmaa joka lähtöön koko risteilyn ajan.

Lähtö Turusta su 29.11. klo 20.15, paluu Turkuun ma 30.11. klo 18.30. Luentoja mm.

- Railla Hulttinen - Meikin ja silmälasien merkitys
- Imitaattori Heikki Hilander - Naurua ja ääntä kohti
- Mentalisti Pete Poskiparta - taikuutta, ajatustenlukua ja komiikkaa
- lisäksi luento aiheesta "Kuinka sinua huijataan"
- Marttaliiton ja Osuuspankin luennot
- Minimessuilla mm. hiuspohja-analyysit, pikakauneushoidot, hiustenhoitotuotteet

Ilona Liikunnan Tiina ja Paula pitävät aamujumpan sekä kertovat tulevasta liikuntalomasta. Juontajana Oskari Palomäki. Artisteina Tangokuninkaat Johanna Debreczeni ja Jouni Keronen sekä Matti ja Teppo.

MATKAPOJAT PORI, Eteläkauppatori 2 avoinna ma-pe 9-17 pori@matkapaikat.fi

Myyntipalvelu: 010 2323 200 ma-ke 8-19, to-pe 8-17, su 10-14.30
Puhelut 8,35 snt/puh + 3,2 snt/min, matkpuhelimesta 19,2 snt/min. Palvelumaksu 0€/netistä varattaessa, muutoin 10€. Hinnat ovat alk-hintoja /hlö. Alk-hintaa ei kaikilla lähdöillä.

19€ Aik. -höl./KULJETUKSIN /E4-hytissä

Busireitti: Kankaanpää - Noormarkku - Pori - Harjavalta - Pori - Luvia - Rauma

K24 kotimaa24.fi

Tutkija törmäsi Jumalaan

Kotimaa24 täyttää 5 vuotta. Juhlavuoden kunniaksi loppuvuoden tilaus vain 5 eurolla.

Tilaa osoitteessa kotimaa24.fi, 2015 vuoden loppuun 5 €

Vain 5 € loppuvuosi

Aikuisen apua kiusaamistilanteisiin

Maia Salmijärvi tarjoaa keskustelua kiusattujen lasten vanhemmille.

Turha vaikeneminen pois, niin kiusaamiseen päästään puuttumaan, rohkaisee nuorisotyön ohjaaja Maia Salmijärvi.

leen esiintyy. Koululaisten tukit-
tekaripalvelussa "Tekstaritupusa"
kiusaaminen on vakioaiheita.

Keskusteluapua

Pääasiassa varhaisnuorten paris-
sa työtä tekevä Maia Salmijärven
uusi työtehtävä liittyy koulukiusaa-
miseen. Hän on käyttävissä kes-
kusteluihin erityisesti aikuisten
kanssa, joiden lähellä on lapsi, jo-
ta kiusataan. Lapsen kiusaaminen
voi painaa vanhempien tai vaika-
pa isovanhempien mieltä.

Aikuiset ovat usein arkoja puut-
tumaan tilanteeseen. Näitä solmuja
Maia on valmis avaamaan yhteis-
sä keskusteluissa.

— Kiusatun lapsen ja nuoren lä-
hellä olevalla aikuisella on myös oi-
keus ihmiseen, joka kuuntelee hän-
nen hätänsä ja avuttomuuttaan.
Häpeän tunnetakin kiusaamisen
kokemuksiin liittyy. Lapsi voi aja-
tella olevansa itse syyllinen kiusaami-
seen. Häpeää voi tuntea myös lähe-
nen aikuinen.

Kiusaamista ei voi yksioikeis-
ti määritellä.

— Mikä toisista voi näyttää vä-
häiseltä, on itselle iso asia. Lap-
set ovat arkoja ottamaan puheeksi
kiusaamistilanteita. Lapsi ajattelee

herkästi, ettei kukaan kuitenkaan
voi mitään eikä uskalla puhua on-
gelma- ja aisoissa. Pienessä koului-
sessa kiusaaminen voi näkyä niin,
että koulun lähtömenetelmä jännittää.
Nuori voi yrittää lintsata koulusta.

— Asiat voivat aua, kun aiku-
sella on aikaa pysähtyä ja kysellä
koulusta, kiinnostus madaltaa kyn-
nystä kertaa myös ikävistä asioista.

Jokaisella oma rajansa

Maia Salmijärvi toivoi, että aiku-
setkin kiinnittäisivät huomiota kie-
lenkäyttöön. Malli tulee läheltä.
Jos aikuinen puhuu iivallisesti toi-
sista ihmisistä, ei ihme jos nuori te-
kee samalla tavalla.

— Kannattaa pysähtyä mietti-
mään, millaista kielenkäyttöä hy-
väksymme. "Se oli vain läppää" ei
lohduta loukatuksi tultutta. Arem-
mat lapset ja nuoret ottavat "viitsin"
vakavasti.

Kiusaamista on sellainen, jossa
sanojen tai teon puuttuu toisen per-
soonaan niin, että toinen kokee tulle-
ensa kiusatuksi. Jokainen määrit-
telee rajan itse. Tunnekokemus on
vahva, ja sen pitäisi päästä esille.

— Yhtä lailla kuin toisten huo-
mio on ottamista, pitäisi kotona
opettaa myös oikeutta itsensä puo-

lustamiseen. Lapsi pitäisi opettaa
vähintäänkin sanomaan "Lopeta"
tai "Älä kiusaa mua".

Peesaajat suuri enemmistö

Kiusatut ovat Maia Salmijärven
mielessä ykköshuolenaihe, mut-
ta hyvin lähellä tulevat kiusaa-
jat ja peesaajat. Kiusaaminen ker-
to myös kiusaajan itsensä pahasta
olosta. Tämäkin viesti pitää kuulla.
Peesaajat puolestaan muodostavat
suuren enemmistön. He eivät osal-
listu kiusaamiseen, mutta eivät me-
ne väliinkään.

— Joukkoon on helppo jäädä.
Ehkä on myös syytä pelätä, että on
seuraava kiusattava, jos puuttuu ti-
lanteeseen ja herättää sitä kautta
huomiota. Tilanne voisi muuttua,
jos ryhmästä pari kolme toimisi.

Porin Teljän työntekijät päivystä-
vät Itä-Porin yhtenäiskoulun ruoka-
välitunnilla torstaisin. Saatavilla ole-
valle aikuiselle voi tulla puhelemaan.
Päivystäjän on tarkkasilmäinen.

— Välituntipäivystyksillä huo-
maa kaikenlaista. Tilanteeseen voi
ja kannattaa mennä suoraan. Toi-
saalta ymmärrän hyvin, etteivät
opettajatkaan voi kaikkea nähdä.

Uudella työsarallaan hän uskoo
pieniin askeliin.

— Eteenpäin päästään jo pu-
humallakin. Turha vaikeneminen
pois!

Uskon, että esiroukksella on
merkitystä tässäkin asiassa. Vaik-
ka et uskaltaisi ja osaisi tehdä mi-
tään muuta, voit rokoilla kiusattu-
jen, kiusaajien, peesaajien ja lähellä
elävien aikuisten puolesta.

MAIJA-LEENA SEPPÄLÄ

Kiusaamiseen puuttuminen
on aikuisten asia. Puhuminen
auttaa.

Keskusteluapua: ota yhteyttä
nuorisotyön ohjaaja Maia Sal-
mijärven p. 0400 309 796 tai
sähköpostilla maija.salmijar-
vi@evl.fi

Tekstaritupu numerossa
045 123 1412 on seuraku-
nan matalan kynnyksen mo-
biililaatutamispalvelu kouluikäi-
sille. Mahdollisuus tekstivies-
tikeskusteluun nimettömänä
ja luottamuksellisesti päy-
stäjän kanssa. Vastauksen saa
kouluaikoina ja vuorokauden
kuluessa.

Sukkapiiri aloittaa

Niin aloittelevia kuin kokeneita
neuloojia toivotaan mukaan uuteen
sukkapiiriin, joka aloittaa tiistaina
29.9. Porin seurakuntakeskuksessa.
Sukkapiiri kokoontuu joka toinen
tiistai klo 13-15. Viimeinen kokoon-
tuminen on 8. joulukuuta.

Sukkaa tarvitaan diakoniatyön
tarpeisiin varsinkin kouluikäisil-
le aikuisia unohtamatta. Jos kan-
tapään tekeminen tuottaa hanka-
luuksia, siihen saa oppia tai voi tul-
la neulomaan pelkkiä sukanvarsia.
Omat puikot mukaan. Myös lan-
kalahjoitukset tervetulleita. Lisä-
tietoja diakonissa Marja-Leena
Silvén, p. 0400 309 767.

Luistimia lapsiperheille

Tukikummit -säätiö ja Porin seur-
akuntien diakoniatyö keräävät hy-
väkuntoisia, käytettyjä luistimia
vähävaraisille lapsiperheille. Luis-
timia voi tuoda syyskuun ajan ar-
kisin klo 10 - 15 Porin seurakun-
takeskukseen, Itäpuisto 14. Luis-
timet jaetaan seurakuntien dia-
koniatyön kautta.

Sururyhmä Noormarkussa

Sururyhmä alkaa Noormarkun
seurakuntatalossa keskiviikkona
30.9. klo 17-18.30 Ryhmä kokoon-
tuu kerran viikossa. Viimeinen ko-
koontuminen 18.11. Ohjaajina dia-
konissa Kristiina Johansson p.
044 7309 713 ja Outi Penttinen p.
044 7309 712. Ilmoittautuminen
ohjaajille 25.9. mennessä.

Retriitissä tilaa

"Meren äärellä kuuntelen kutsuasi"
-retriitissä ke-pe 30.9.-2.10. Repo-
saaren Junnilassa on vielä tilaa. Pi-
kaiset ilmoittautumiset toim.siht.
Irja Mäkelä, p. 0400 309 783 tai pu-
helinvaihe.pori@evl.fi.

Retriitin ohjaavat hiippakunta-
sihteeri Mika Mäntyranta, kanto-
tori Anne-Marie Grundstén ja vt.
sairaalapastori Elina Kaunis-
to. Tiedustelut anne-marie.grund-
sten@evl.fi, p. 0505204798 ja mika.
mantyranta@evl.fi, p. 0405829021.
Hinta 110 euroa.

Konsertilla yli 800 euroa

Teljän kirkon Suvi-illan Sävel-
hartauksien sarjassa 23.8. esiintyi
joukko porilaisia kuoroja. Kuoro-
laisten toiveesta ohjelmalliset me-
nivät hyväntekeväisyyteen. Lah-
jaa Porin ensi- ja turvakotiyhdis-
tykselle kertyi 845,50 euroa. Kon-
sertin järjestivät yhteistyössä Porin
Teljän seurakunta ja Porin kaupun-
gin kulttuuriasiainkeskus.

Uusi kuoro Laviaan

Nyt voi unohtaa kaikki tekosyyt
tulla rohkeasti laulamaan, kun La-
vian seurakunnan kanttori Mari-
na Hämäläinen aloittaa Iltapäivä-
kuoron. Se on yksiaäninen laulu-
kuoro, jonne riittää iloinen mieli ja
halu laulaa yhdessä. Ensimmäinen
kokoontuminen Lavian seurakun-
takodilla 22.9. klo 15.

Muistoristi Käppärän hautausmaalle

Ortodoksiseurakunnan pystyttä-
mä matkamiehen risti löytyy Käp-
pärän hautausmaalta Maantiekä-
dun puolelta vastapäätä Porin or-
todoksikirkkoa.

— Perinteisesti matkamiehen
ristejä on hiljentymis- ja levähdys-
paikkoina reittien varsilla ja riste-
yksissä luostarien läheisyydessä.
Poriin haluttiin hautausmaalle risti
muualla haudattujen muistoksi,
kertoo Porin ortodoksisen kirkon
isännöitsijä, diakoni Jarkko Luo-
nila.

Risti on veistetty yli 200 vuot-
ta vanhasta Siperian lehtikuuseta.
Sen on valmistanut savonlinna-
lainen mestari Puuseppä Markus
Parkkonen.

— Puu harmaantuu ja tummuu
pikku hiljaa, se kaunistuu vanhet-
saan. Se saakin kerätä ajan kulumi-
sen merkkejä, joita emme halua si-
lotella, Luonila kuvailee.

— Risti edustaa slaavilais-karja-
laista tyyliä. Valitsimme yksinker-
taisen mallin. Sellainen sopii tän-
ne Länsi-Suomeen. Perinteiseen

tapaan ristissä on kreikaksi teksti
"Jeesus Kristus voittaa".

Porin ortodoksikirkossa viete-
tään praasniekkaa, tempelin juh-
laa sunnuntai 27. syyskuuta. Kir-
kossa on liturgia ja vedenpyhitys
klo 10. Hautausmaan puolelle kul-
jetaan ristisaatossa, ja muistoris-
ti siunataan käyttöön vihkimällä
pyhitetyllä vedellä. Porin päivän
muistoksi kirkko on avoinna tutus-
tumista varten lauanta 26.9. kel-
lo 15-17, osoite Maantiekatu 46.

Evankeliumi näkyvästi esillä Satakunnassa

Henkilökohtainen yhteys

24/7 puhelin, voit soittaa ja kertoa kiinnostuksesta henkilökohtaiseen tapaamiseen. Tapaamistoiveen voi tehdä myös netissä ja tekstiviestillä.

- Maksuton numero 0800 135135.
- Tekstaa MAHDOLLISUUS2 numeroon: 18230
- Netissä mahdollisuus.fi

Osallistut myös iPadin arvontaan Muutuskertomuksia AlfaTV joka ilta klo 21.

Pysäkki Teljäntorilla

Mahdollisuus muutokseen -kampanjan PYSÄKKI Porissa löytyy Teljäntorilta, Yrjönkatu 15. Pysäkki on avoinna ma-pe klo 10-21, la 10-16.

Mahdollisuus muutokseen tapahtumia

19.9. avajaiset Puuvillassa

- Kauppakeskuksessa ohjelmaa klo 10-16. Paikalla päivän aikana muun muassa kaupunginjohtaja Aino-Maija Luukkonen, Jippu, Joykids-ryhmä.

Länsi-Porin kirkko

- Raamatuseminaari ja Pekka Simojoen konsertti pe 25.9. klo 16-18, Jukka Jämsén, Tanja Häkkinen. Klo 18-18.45 kahvi ja klo 19 Pekka Simojoki, Et Cetera -kuoro ja Ilkka Puhakka.
- Rukouksilta pe 2.10. klo 18.30, Seppo Juntunen, musiikki Hillel Tokazier, Minna Raita.

Keski-Pori

- Kristinuskon keskeiset asiat 15.10.-19.11. torstaisin klo 18-19.30, "opetustilaisuudet, Seurakuntakeskus, Irläpuisto 14, 2. krs. Aloitus 15.10. Voimaannuttavat laulut, Sinikka Hännikkälä, Mikko Salonen, Guido Kriik. – 22.10. Jumala – luominen, Laura Koukkari. Jatkuu joka torstai 19.11. asti.
- Leffailta nuorille ja nuortenmielisille pe 2.10. klo 18 alkaen, Mikonkatu 8.
- Mikkelinpäivän hartaus su 4.10. klo 13.30, Ruskahovi, Peräsimentie 3.
- Elokuvahetki la 10.10. klo 14 Keski-Porin perhekerhon elokuvahetkessä Joosef – unten kuningas –piirroselokuva, Mikonkatu 8.
- Ilat Rantakartanossa 19.10.-16.11. maanantaisin klo 18.30 seurakuntailta, Isojoenrannantie 58. Aloitus 19.10. Lauletaan virsikirjasta, kansanlaulukirkko, Guido Kriik. Seuraavat 26.10, 2.11., 9.11. ja 16.11.
- Diakoniamarkkinat pe 23.10. klo 10-13, Seurakuntakeskus.

Naisten Kahvila

- Mahdollisuus muutokseen pysäkki la 26.9. klo 10-16 Teljäntorilla toimikunnan naisia tavattavissa, Yrjönkatu 15.
- Kanteletaituri ja muutuskertomuksia ti 6.10. klo 18 Mahdollisuus muutokseen -konsertti, seurakuntakeskus, Irläpuisto 14. Kanteletaituri Ida Elina, muutuskertomuksia. Tervetuloa myös miehet! Kahvi 17.30, maksullinen.

Kansanlähetys

- su 27.9. klo 14, Mikonkatu 8 Mahdollisuus Muutokseen -raamattuopetukset, "Kuka Jeesus on? - Mihin Jeesusta tarvitaan?" ja " Miten elän kristittyinä tässä ajassa?" Anssi Savonen. Jatkuu klo 17 kohtaamispaikakamessulla.

Päätöstilaisuudet

Porin Urheilutalo 24.10.

- klo 16 ja klo 19 Missio muutokseen päätöstapahtumat, Kuninkaanhanaaukio 6.

Mahdollisuus muutokseen –missiokirja joka kotiin.

Kuolema ympäröi minut

Kävin edeltävien viikkojen tapahtumia ja keskusteluja mielessäni läpi yhä uudelleen ja mietin, mitä olisin voinut tehdä toisin, muistelee Marjukka Hankilampi tuntojaan poikansa itsemurhan jälkeen.

Olen elänyt kuoleman varjossa lähes koko elämäni, kertoo Marjukka Hankilampi.

Eläni sellaista osaa arjen keskellä ajatellaan – ihmettelee vain, kuinka jaksaminen on joskus niin vaikeaa. Tottuu ahdistuneeseen oloonsa ja fyysisiin vaikeuksiinsa ymmärtämättä, että mieli peilaa kehossa.

Olin kuusi vuotias, kun veljeni kuoli vain kolmen kuukauden ikäisenä. Muistan hänet kuin pienenä nukkena arkussaan. Vanhempani eivät pystyneet käsittelemään vauvan kuolemaa. Surua ei näytetty, ja kuolemasta ja menetyksestä ei myöhemmin puhuttu. Suru jäi ahdistavana möykkynä sisimpääni vuosikymmeniksi.

Toinen veljeni hukkuu pilkkireissulla kevätiäihin muutama vuosi sitten. Vaikka hän olikin jo ikämies, me-

Satakunnan seurakuntien ja IRR-TV:n suuri mediakampanja kertoo mahdollisuudesta tavoittaa uskon ydinsanoma. Kirja jaetaan koteihin, joissa ei ole ilmaisjakelukieltä. Kirjan voi pyytää itselleen puhelimitse tai tekstiviestillä. Jos haluaa keskustella kirjaan liittyvistä tai muista kristinuskon asioista, voi pyytää tapaamista joko kotonaan tai vaikkapa kampanjan "pysäkillä" Teljäntorilla. Mahdollisuus Muutokseen on useita medioita tehokkaasti hyödynnettävä evankelointikampanja, joka

nostaa paikallisten muutuskertomusten kautta uskon keskeiset kysymykset puheenaibeeksi. Henkilökohtaiset muutuskertomukset ovat esillä kotiin jaettavaan kirjaan ohella sanomalehdissä, televisiomainoksissa, paikallisradioissa, ulkomainonnassa, julkisessa liikenteessä, sosiaalisessa mediassa ja Internetin sivustoilla. Eri välineiden kautta uskotaan tavoitettavan yli 200 000 ihmistä. Mediakampanja päättyy 11. loka-kuuta. Sen jälkeen seurakunnissa on monenlaista jatkotoimintaa.

Aloin itsekin rukoilla yhä enemmän. Se oli sellaista arkista puhelemista Jumalalle.

katsoin ulos. Ensimmäinen oli satanut yön aikana. Pojan pyörä oli pihassa ja jalkajäljet johtivat autotalliin. Menin mieheni kehotuksesta katsomaan, mitä hän tekee siellä. Kun avasin tallin oven, ajattelin, että nyt minä varmasti kuolen. Poikani oli hirttänyt itsensä. Juoksin sisälle huutaen. Mieheni ryntäsi ulos ja minä estin nuorempaa poikaa tulemasta ulos perässä.

Kuulin mieheni huutavan tuskaansa. Hän joutui ottamaan pojan alas. Kun ambulanssi tuli äänettömänä ja ilman vilkkuvaloja, kaikki tuntui niin hirvittävän lopulliselta.

Tunsin musertavaa syyllisyyttä. Koin, että olin epäonnistunut vanhempana. Kävin edeltävien viikkojen tapahtumia ja keskusteluja mielessäni läpi yhä uudelleen ja mietin, mitä olisin voinut tehdä toisin.

Tuska menetyksestä ja rakkaan lapsen ikävöiminen tuntui raastavalta. Kehoni musertui sen alla. Koski niin, että kiersin lattiaa kädet ympärilläni kiedottuna. Ymmärsin, että vain Jumala voi viedä minut tästä eteenpäin.

Tunsin itseni syntiseksi. Eräs ystäväni vei minut mukanaan hengelliseen ryhmään, jossa puolestani ruikoitiin viikko toisensa jälkeen. Aloin itsekin rukoilla yhä enemmän. Se oli sellaista arkista puhelemista Jumalalle. Usein rukous muuttui itkuksi, niin kuin kerran kotona tiskatessa. Valitin ääneen, etten kestä enää kipua. Muut ihmiset olivat pystyneet jatkaneet elämänsä vastoinkäymisten jälkeen. Miksi minun tuskani vain jatkui?

Yhtäkkiä ymmärsin, että Raamatun sana on totta, että Jeesus on kuollut minunkin syntieni takia. Siksi minulla on mahdollisuus uuteen alkuun. Siinä hetkessä syyllisyys suorastaan repäistiin irti rinnastani ja tuli puhdas olo. Olin niin onnellinen, että heitin tiskirättiä ilmaan!

Jumala tunsu tämän Marttansa, loputtomasti huolehtivan ja puuhaavan naisen ja armollisesti kohtasi minut arken aherrukseni keskellä. Hän antoi sydämeeni rauhan, eikä minun ole tarvinnut enää koskaan kantaa syyllisyyden taakkaa.

Heräsin puoli yhdeksän aikaan ja

MARJUKKA HANKILAMMI ELÄNELÄINEN, PORI

Peliriippuvuus katkesi

Joku voi ajatella, että on ehkä kuullut nimeni aikaisemmin. Se on mahdollista, sillä olen se hauska haitaripoika, joka oli pariinkin otteeseen kakkossijalla Kultainen Harmonikka –kilpailuissa, aloittaa Timo Hautamäki kertomuksensa.

Kun pilke silmäkulmassa vyöryttiin säveliä haitarista – ja joskus pianonkin ääressä – kuulijalle ei ehkä tullut ensimmäiseksi mieleen, että soittajan sydämessä ei kuitenkaan ollut aitoa iloa.

Minulla kyllä meni ulkoisesti hyvin: oli soittokeikkaa ja sitä myötä paljon omaa rahaa, koulussa hyvät numerot ja kivat kaverit, paljon ohjelmaa elämässä. Sisimmässäni tunsin silti tyhjyyttä. Yritin täyttää elämäni janoani, kun harrastin paljon, musiikin lisäksi keilausta ja shakkia, kyläilin kavereilla, roikuin internetissä tai koetin onneani ostarilla pelikoneitten ääressä.

En koskaan päässyt pysähtymättä ohitse kaupan peliautomaattien. Joskus palasin vielä pihalle päästyäni takaisin. Tuhlasin pelaamiseen joskus parikin kymppiä päivässä, enkä edes tajunnut kuinka paljon rahaa siihen kului. Kun oli kyse koulukassan rahoiista, se oli enemmän kuin paljon! Olin varmaan roikunut tietokoneellakin enemmän, mutta onneksi isäni oli tiukka yöllisen koneen käytön suhteen. Kun ei muu autannut, isä soitti palveluntarjoajalle ja pyysi rajaamaan internetin niin, että se ei ole käytettävissä iltaikymmenestä aamuseitsemään.

Koulukaveriltani kerran kyselin, mitä hänen vanhempansa tekevät työksensä. Isä oli kuulemma pastori, ja utelias kun olen, halusin jutella hänen kanssaan. Menin käymään ja hän puhui uskonasioista eri tavalla kuin mitä minä olin ajatellut. Hän kysyi, missä minun uskonni näkyy. Ihmettelin, täytyykö sen sitten näkyä jotenkin? Juttelimme ja hän selitti, mitä Raamattu sanoo.

Ensimmäistä kertaa mietin, olenko sittenkään uskovaainen, vaikka olin pitänyt itseäni sellaisena. Mehän kuulimme kirkkoon, luimme iltarukoukset ja minä olin käynyt pyhäkoulu kahdeksan vuotta. Olin kyllä joskus ihmetellyt, miksi joku erikseen sanoo itseään uskovaiseksi, että harastaako hän silloin seurakuntajuttuja enemmän? Ja mitä ne hihhulitkin oikein ovat?

Sain mukaani kirjan "Yksi ainoa elämä" ja se oli niin kiinnostava, että mieleeni tuli aina vaan lisää kysymyksiä. Rukoilin huoneessani, että olisi tosi hienoa, jos minäkin voisin uudestisyntyä.

Palasin uudelleen keskustelemaan pastorin kanssa ja mielenkiintoni vain kasvoi. Kerran olin jo lähtöä tekemässä rappukäytävässä asti, kun hän kysyi ovelta, tuntuuko minusta siltä, että minua vedetään kahteen suuntaan. Vastasin: "Kyllä tuntuu!"

Portaikossa juttelumme vaan jatkui ja lopulta hän kysyi, saako hän rukoilla puolestani. Se sopi minulle. Niin me rukoilimme, hän edellä

Hän kysyi, missä minun uskonni näkyy. Ihmettelin, täytyykö sen sitten näkyä jotenkin?

Halusin kertoa peliriippuvuudesta vapautumisesta, koska niin monella nuorella on sama ongelma, kertoo Timo Hautamäki.

Ja minä toistin perässä. Koin, että itse Jumala kysyi minulta siinä portaila "Tahdonko?" Ja minä tahdoin! Tulin valtavan iloiseksi ja nyt se oli sitä aitoa, syvää iloa, jota olin kaivannut. Siitä on nyt kuusi vuotta, kun tein ratkaisun ja lähdin seuraamaan Jeesusta kohti iankaikkista elämää. Elämäni muuttui. Jeesus sanoo, että hän vapauttaa syntistä, ja minunkin peliriippuvuuteni katosi kokonaan siitä hetkestä alkaen. Huomasin myös, että jatkuvat kirosanat jäivät puheistani pois, samoin valehteleminen.

Elämässäni on tapahtunut paljon upeita asioita ja olisi monenlaista muutakin kerrottavaa. Halusin kuitenkin kertoa juuri peliriippuvuudesta vapautumisesta, koska niin monella nuorella on sama ongelma. Jumala voi auttaa. Hän antaa elämälle tarkoituksen ja sisällön!

TIMO HAUTAMÄKI OPISEKULIA, PORI

Muutostarinoita löytyy netistä

Muutuskertomuksensa on kampanjan käyttöön antanut yli 40 ihmistä. Osa tarinoista löytyy koteihin jaettavaa kirjasta, kaikkiin voi tutustua verkkosivulla mahdollisuus.fi.

Tutkimuksen takaa löytyi Jumala

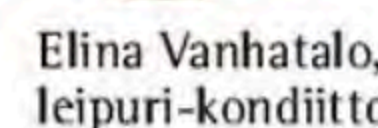
Muutamia vuosia sitten arkipäiväni täyttyivät talval-

Timo Lehtonen, röntgenlääkäri

Rippileiriltä se alkoi

Rippileirillä tustustuin uudestaan Jumalaan ja aloin ymmärtää, mitä Jeesus on minun puolestani

Elina Vanhatalo, leipuri-kondiittori

Vapaaehtoiset rakentavat missiota

Lähes koko Satakunnan kattava Mahdollisuus muutokseen -tapahtuma tarvitsee käytännön työhön satoja vapaaehtoisia. Teljän kirkkosali täyttyi, kun vapaaehtoisia koulutettiin kontaktihenkilöiksi ja puhelinvastaajiksi elokuun lopussa. Kirkkosanomien kysely, mikä oli saanut innostumaan missiosta ja mitä siltä odottaa.

Kirsi Partanen Kokemäki

— Haluan evankelioida ja kohdata ihmisiä. Olen mukana, jotta voittaisimme sieluja Jeesukselle. Olen lupautunut kontaktihenkilöksi. Siinä tehtävässä mennään tapaamaan ihmisiä, jotka ovat keskusteluhetkeä toivoneet.

Kokemäellä suunniteltiin vielä elävät, toimimme tilanteiden mukaan. Olisi hienoa saada yhteinen kohtaamispaikka mission ajaksi Toiminnan laajuus riippuu siitäkin, miten paljon saamme vapaaehtoisia mukaan.

Kalle Mäenpää Pori

— Suomen ensimmäinen Mahdollisuus Muutokseen -missio Helsingissä 2011 on ollut elämäni käännekohta. Siellä otin kutsun vastaan ja nyt haluan viedä evankeliumia eteenpäin. Kertomukseni löytyi koteihin jaettavaa Mahdollisuus muutokseen -kirjasta.

Toivon, että ihmiset löytävät elävän suhteen Jeesukseen, ja että kampanja yhdistää kristittyjä. Tässä ollaan elämän tärkeimpien asioiden äärellä. Missiota tehdään positiivisessa yhteiskristillisessä hengessä. Haluan toimia sillanrakentajana.

Juuso Leivonniemi Pori

— Toivon, että Jumala voisi käyttää kampanjaa, jotta ihmiset pelastuvat, ja että Jeesus löytyisi uudelleen. Monen usko on ehkä vähän haalistunut.

Koulutuspäivään tulien vaimon innostamana. Vapaaehtoistoimintaan osallistun, mikäli rahkeet riittävät. Perheessämme mennään työn ja lapsen ehdoilla, mutta jollakin tavalla haluan olla mukana. Muidenkin pitää kuulla hyvää sanomaa ja löytää usko.

Marjaana Mäenpää Pori

— Toivon, että ihmiset saisivat kuulla siitä muutoksen mahdolli-

suudesta, mikä meillä on Jeesuksessa.

Olen lupautunut tapahtumaan kontaktihenkilöksi. Tapahtuman aikana ja sen jälkeen haluaisin olla rinnalla kulkijaa jollekin, joka rohkaistuu antamaan elämänsä Jeesukselle. Kontaktihenkilön kanssa voi ottaa yhdessä ensimmäiset askeleet. Rinnalla kulkijaa ja rohkaistajaa tarvitaan

Minna Marjanen Kankaanpää

— Valmistuin juuri teologian maisteriksi. Rukoukseni on, että erityisopettajan työ voisi vaihtua papin työksi. Missiosta kuulin omasta seurakunnastani, ja tulini koulutuspäivään hakemaan infoa, tätä kautta vapaaehtoistehtävänäkin löytyy. Ihmisten kohtaaminen on tärkeää, on lähdeittävä ulos kirkon seinien sisästä.

Kampanjassa on hyvää jo sekin, että ilosanoma on esillä. Toivon herätyksen aaltoa, että ihmiset ihan oikeasti löytäisivät Jeesuksen. Toivon mahdollisimman monen pysähtyvän ja palaavan elämässään kristillisiin perusasioihin.

Sirkka-Liisa Savinen on seurakunnassaan Porin Teljässä uupumaton monitoimitalkoolainen ja vastuunkantaja. Parikymmentä vuotta kirkkovaltuustossa ja seurakuntaneuvostossa vaikuttanut "superpakkaus" on Porin seurakuntayhtymän edustaja myös Kirkon Mediasäätiössä.

— Valtuuskunnassa on paljon viestinnän ammattilaisia ja kirkon työntekijöitä. Minä edustan siellä tavallisen ihmisen näkökulmaa, toteaa Sirkka-Liisa Savinen.

Kun pintaa hiukan raaputtaa, paljastuu kuitenkin yllättäen, että hänelläkin on kokemusta elokuva-alalta 1990-luvun alusta. Hänellä oli pieni osuus Paavo Liskin ohjaamassa elokuvassa "Elämän totuutta etsi", joka kertoi Sirkka-Liisan isän nuorimmasta veljestä, opettaja-kirjailija Lauri Leskisestä.

— Esitimme sisarteni kanssa tehtävämme, körttipuvut päällä. Minulla ei ollut puberoolia, mutta meidän Eilalla oli. Hän vei hääparille aamulla vinttikamarissa kahvit sänkyyn ja sanoi: "Huomental! Tässä oisi tätä kahvia", Sirkka-Liisa Savinen hymyilee.

— Pääosaa Laurina esitti Kari Hakala, joka välillä kävi kuvaamassa Metsolaita, muistelee Sirkka-Liisa Savinen.

Neliosainen elokuva esitettiin televisiossa vuonna 1992.

Liika eläytyminen pois

Teljän seurakunnan näytelmiin Sirkka-Liisa Savinen sen sijaan ei ole osallistunut, koska ei voi sitoutua harjoituksiin siitä yksinkertaisesti syystä, että hän toimii 95-vuotiaan äitinsä omaishoitajana Kiuruvedellä joka toinen viikko.

Ulko puolelta mielestä tällä savolaisella olisi kuitenkin hyvät edellytykset näyttelymiseen, sillä elä-

Eläkkeellä oleva äidinkielen opettaja Sirkka-Liisa Savinen on Teljän seurakunnan luottamushenkilö, ystävyyseurakunta-aktiivi, ehtoollisavustaja, armoitettu vastuunkantaja. Syksyllä odottaa uusi mieluinen tehtävä kirjailijoiden "kuskaajana" Teljän kirjallisuuspäivillä 9.-11. lokakuuta.

keellä olevalla äidinkielen opettajalla on luontaista ilmaisuvoimaa. No joo, vähän liikaakin, myöntää Sirkka-Liisa Savinen.

— Ensimmäinen tehtäväni seurakunnassa oli tekstin lukeminen jumalanpalveluksessa Väinölään kirkossa. Tekstinä oli viisi tyhmää ja viisi viisasta neitsyttä. Eläydyin tekstiin niin voimakkaasti, että Markku Sumiala katsoi aiheelliseksi opastaa,

että "tekstinlukija ei esitä itseään, vaan antaa tekstin puhua". Se oli hyvä neuvo, kiittelee nainen, jolla kädet ja kyynelleet lentävät niin kuin vain savolaisella konsanaan.

Osuvia valintoja

Sirkka-Liisa Saviselle Kirkon mediasäätiön valtuuskunnassa toimivien on ollut mielenkiintoinen näkö-

ja esittämistä valtakunnallisissa medioissa. Laatuohjelmia ei ole liikaa!

Seurakuntalaiset monesti toivoivat lisää kristillisiä ohjelmia televisioon, mutta päättäväiseltä on TV:llä.

— Se ei esimerkiksi lähtenyt mukaan TV:ssä esitettävään lasten pyhäkouluun, jota me Mediasäätiössä olisimme olleet valmiit tukemaan, Sirkka-Liisa Savinen kertoo.

Monta kertaa Mediasäätiön tuki on osunut naulan kantaan. Tunnetuin tukea saaneista hankkeista lienee suurmenestykseksi nousut, Klaus Härön ohjaama "Postia pappi Jaakobille". Säätiön tukea on saanut myös saman miehen ohjaama ja Anna Heinämaan käsikirjoittama elokuva "Miekkailija", joka äskettäin valittiin Suomen viralliseksi Oscar-ehdokkaaksi. Marraskuussa 2014 lasten raati palkitsi "Onnelin ja Annelin" parhaana pitkänä elokuvana Chicagon kansainvälisillä lastenelokuvafestivaaleilla.

Mediasäätiö tekee tukipäätöksiä kaksi kertaa vuodessa, ja parhaillaan on menossa syksyn haku. Keväällä myönnettiin tukea 18 hankkeelle, yhteensä 160 000 euroa.

— Pienikin tuki voi olla ratkaisevan tärkeä jollekin hyvälle hankkeelle, sillä se voi auttaa saamaan muutakin rahoitusta, Sirkka-Liisa Savinen muistuttaa.

Viime keväänä tukea saivat muun muassa lapsille suunnattu animaatio sarja Raamatun tarinoista, kristinuskon historiaan liittyvä mobiilipeli "Luostari" sekä tuotantaja Liika Vehkalahden omaishoitajuutta pilke silmäkulmassa käsittelevä fiktiivinen elokuva "Silta yli synkän virran".

TEKSTI JA KUVA
MARJAANA PERTTULA

Lisätietoja kirkonmediasaatio.fi

Syksyn iltamusiikit Keski-Porin kirkossa

- 27.9. Tomi Satomaa, urut, Tuomo Norvasuo, dramatisointi.
- 11.10. Pia Freund, sopraano, Ismo Eskelinen, kitara, Juhani Romppanen, urut.
- 22.11. Sirkka-Liisa Jussila Gripenrot, urut.

Konsertit alkavat klo 18. Ohjelma 10 euroa.

Konsertit Teljän kirkossa

- 4.10. klo 18 Talvinen matka Schubertin seurassa, Lukas Stasevskij, sello, Justus Stasevskij, piano, Erik Rousi, basso. Yhteistyössä Porin kaupungin kulttuuriasiantuntijain kanssa. Ohjelma 10 euroa.
- 1.11. klo 18 Sibelius ja harmonin kulta-aika. Jan Lehtola, harmoni, Annika Konttori-Gustafsson, piano. Ohjelma 10 euroa.
- 22.11. klo 15 Mielen hyvinvointia musiikista. Valtakunnallisen mielenterveysviikon Hyväntekevyyssuoritetin. Trio Albrekt, Voces Arctopolii, Reetta Haavisto, sopraano, Anne-Marie Grundstén, urut ja piano. Ohjelma 15 euroa sisältää kahvi- ja leivostarjottelun. Järjestää Porin seurakuntien sairaalasielunhoito

Schubertin Talvinen matka

Mikkelinpäivänä 4. lokakuuta on Teljän kirkossa Talvinen matka Schubertin seurassa -konsertti, jossa esiintyvät Lukas Stasevskij, sello, Justus Stasevskij, piano ja Erik Rousi, basso. Konsertin ohjelmassa ovat Franz Schubertin Winterreise ja Arpeggione.

— Halusimme luoda konsertin, joka rakentuu Schubertin viimeisten aikojen teosten ympärille. Molemmissa on vahvasti kuultavissa Schubertin sairastuminen, ja siitä enemmän taikka myöhemmin koitua vääjäämättömän kuoleman. Arpeggione-sonaatti käsittelee kuolemaa tavallaan sitä aavistellen, Winterreiseä kuolemaa ja sen tavoittelua on alati läsnä. Toivomme, että konserttiimme kykenisi avaamaan kuulijalle säveltäjämestarin viimeisten hetkien sielunmaisemaa, nuoret tai teijit kuvailevat.

Suomalais-ukrainalainen sello-virtuoosi Lukas Stasevskij on opiskellut mm. Sibelius Akatemias- laan. Justus Stasevskij opiskelee Sibelius-Akatemian lisäksi Wienissä. Erik Rousi on erityisen kiinnostunut lied-musiikista, jota hän on nuoresta iästään huolimatta esittänyt laajalti.

Justus Stasevskij

Pia Freund

Erik Rousi

Talvinen matka -konsertin järjestävät yhteistyössä kaupungin kulttuuriasiantuntijain kanssa Porin Teljä.

Pori. Asenne. Strategia 2020

Keski-Pori

KESKI-PORIN KIRKKO

Messu sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: 20.9. Merimieskirkkopyhä, Laura Koukkari, Antero Virtanen, Cantores Vesper, Guido Kriik, kirkkokahvi. — 27.9. Tuija Kruus, Eeva-Liisa Virkkunen, Porin Gospel-kuoro, johtaa Minna Liettyä-Tyni, Juhani Romppanen, kirkkokahvi. — 4.10. Mikkelinpäivän Porin seurakuntien varhaiskasvatuksen yhteinen perhemessu, lapsityöntekijöitä, seurakuntien lapsikuoroja, Noora Tapiainen. Messun jälkeen 11.30-14 perhetapahtuma seurakuntakeskus. — 11.10. Primadonnat, johtaa Raija-Leena Urela-Nieminen, kirkkokahvi. — 18.10. Iltamusiikki -konserttisarja su 18, 27.9. Tomi Satomaa, urut, Tuomo Norvasuo, dramatisointi. — 11.10. Pia Freund, sopraano, Ismo Eskelinen, kitara, Juhani Romppanen, urut. Tuomasmessu su 4.10. 18, ks. Yhteinen toiminta.

Aamuehtoollinen ke 14.10. 8, Sofia Flinck, Juhani Romppanen.

Kansainvälisen vastuun Hiljaisuuden messu ke 21.10. 18, mm. Eeva-Liisa Virkkunen, ko- lehti Kirkon Ulkomaanavul- pakolaisten auttamiseksi.

Sanan ja rukouksen ilta joka ti 18.30, 29.9., 6.10., 13.10., 20.10.

Mahdollisuus yhteiseen rukoukseen joka ti 12.

KESKI-PORIN KIRKKOTUPE

Miesten raamattupiiri joka toinen ma 18, parilliset viikot, 28.9., 12.10. Matti Bergius, p. 646 0892.

RUOSNIEMEN KIRKKO

Messu sunnuntaisin klo 12: 20.9. Merimieskirkkopyhä, Laura Koukkari, Guido Kriik. — 27.9. Tuija Kruus, Juhani Romppanen. — 4.10. — 11.10. — 18.10.

Suomen Rauhanyhdistyk- sen Lähetysseuran tilaisuus to 8.10. 18.30, Tapani Mikkonen, Martti Huhtala.

Hengellisten laulujen ilta su 25.10. 18, Lükkarinkoulun po- jat laulaa ja laulattaa.

Seurakuntakuoron harjoitukset joka ma 17.30.

Hopeakerho joka toinen ti 12-14 seurakuntasali, parilliset vi- kot, 29.9., 13.10. Tied. Elina Vir- talaine, p. 0400 309 821.

Raamattupiiri joka toinen ti 18, parittomat viikot, 22.9., 6.10., 20.10. Tied. Pirkko Heik- kilä, p. 040 504 9403, Ilona Koivisto, p. 0447 309 623.

Perhekerho joka ke 10-11.30, seur. 23.9. Tartu käteeni. Tied. Paula Brander, p. 0447 309 644, Kristiina Jokinen, p. 0447 309 644, Terhi Kujansuu, p. 0447 309 646.

Tarinatupa to 13-15, kerran kuussa Anna ja Paavo, vapaaehtois- ten seurassa: 24.9., 22.10. Anna ja Arvo vapaaehtoisten kokoonuminen kerran kuussa to 13-15. Seur. 15.10. Tied. Elina Virtalaine, p. 0400 309 821.

Virikepiiri kerran kuussa ke 17, seur. 14.10.

Martat joka toinen ti 18, paril- liset viikot, seur. 29.9. Martta- aatteesta kiinnostuneille kai-

Päiväkerhotyötä Porissa 60 vuotta.

Juhlat mikkelinpäivänä 4.10.

- Klo 10 perhemessu Keski-Porin kirkossa. Mukana Porin seurakuntien lapsityöntekijöitä se- kä Lavian, Teljän ja Länsi- Porin lapsikuorolaisia, saarna Noora Tapiainen.
- Klo 11.30 - 14 perhetapahtuma Porin seura- kuntakeskuksessa, Itäpuisto 14. Paljon toimintapisteitä ja iloi- sta juhlaa.

Ilmoittautuminen perhetapahtu- maan: puhelinvaihdde.pori@evl.fi. Viimeinen ilmoittautumispäivä ke 30.9. - Päiväkerholaiset ilmoittau- tuvat kerhoissaan.

Taivaan Isän hyppysissä

Päiväkerhotyötä Porissa 60 vuotta -näyttely

- 29.9. - 10.10. Porin pääkirjaston näyttelytilassa, Gallen-Kallalankatu 12.

pienionsuurin.fi
porievl.fi
lastenkirko.fi
lastenkeskus.fi

11.45. Tied. Ilona Koivisto, p. 0447 309 623.

Diakoniamarkkinat pe 23.10. 10-13, 1. krs. 11.30 Diakon- iainfo, 12 Raamattupiirihet- ki. Hernekeittoa, sämpylöitä ym. Tuotto ydinkeskustan dia- koniatyön hyväksi. Pöytä myös Pormestarinluodon seurakun- tatyön hyväksi.

40+ raamattupiiri joka toinen su, parilliset viikot, 20.9., 4.10., 18.10. Tied. Esa Bärlund, p. 050 365 4111.

Lähetyspiiri joka ma 18.30, parilliset viikot, 30.9., 14.10. Tied. Marjatta Kataja, p. 044 363 4846.

Kahvi- ja teetupa joka la 13-15.

Luojan Luomien Leppoiset Lauantait joka la 13, kuun 1. kirja, 2. laulu, 3. runo- ja 4. kä- sityölaulant.

VANHUSTENALOT

Pormestarinluodon koti Pe- räsimentie 5: Ollaan yhdessä -kerho joka ke 13.

Ruskahovi Peräsimentie 3: Kuukausihartaus to 8.10. 13.30, Antero Virtanen. — Raamattupiiri ma 28.9. 13.30. Tied. Sei- ja Sandelin, p. 045 631 1853. — Levähtäkää vähän -kerho to 24.9. 13.30.

Ruskakoti Peräsimentie 5: Kuukausihartaus to 15.10. 13.30, Laura Koukkari. — Seurakunnan tuokio kuun 1. to 1.10. 13. — Raamattupiiri pe 8.10. 13.30. Tied. Irma Kiviniemi, p. 040 727 4487.

Tipurinkatu 20 vanhusten- talo kerhoon: Diakonisa- stan vastaanotto kerran kuus- sa to 15.10. 10-11, mm. ve- renpaineen mittaus, keskus- telua. Myös kotikäynti mahd. Tied. Lea Rantamaa, p. 0400 309 834.

RANTAKARTANO

Seurakuntailta ma 19.10. 18.30, Isojoenrannantie 58. Ks. sivu 8.

MUSIIKKITOIMINTA

Seurakuntakeskus 5. krs musiikkisali: Kamarikuoro Vox Hu- mana ke 17, tied. Guido Kriik,

rilisest viikot, 1.10., 15.10. Ritva Mönkkönen, p. 0400 485 878.

Serafinan kerhohuone Antinkatu 22, ke 21.10. 13. Tied. Marketta Lehto, p. 050 374 2014.

VARHAISKASVATUS

Päiväkerhot: Alle kouluikäisil- le lapsille, voi ilm. tänä syksynä 3 v. täyttävät lapset. Kokoon- tuu 2x3 h/vk 9-12 aamu- ja 13-16 iltapäiväryhmiä, Ruos- niemen kirkolla, Pormestarin- luodon seurakuntakodilla, Seurakuntakeskuksessa. Lukuku- simaksu 38 e, sisaralennus, va- kuutus. Juhlimme ma 28.9. ja ti 29.9. kerhoaikoina päiväker- hotyön juhluvoittoa. Pe 2.10. fi- xi-ilmoittautu-banneri. Tied. lapsityönohjaaja Päivi Isonokari, p. 0400 309 819, paivi.iso- nokari@evl.fi.

Perhekerhot: Vertaistukea ja voimia arjessa jaksamiseen. 23.9., 30.9., 7.10., 14.10. Huom! 21.10. syyslooma. Pormestarin- luodon seurakuntakoti joka ke 10-11.30, Alahangantie 1. — Ruosniemen kirkko joka ke 10-11.30, Ruosniementie 162. — Muksupiiri joka ke 10-11.30, Mikonkatu 8. — Lyyt- tälän Rukoushuone joka toinen ke 10.15-11.45, parilliset viikot. Saliraalakerho lastenohjaaja Sirpa Koski, p. 045 121 1167. Satakunnan keskusairaalan Lasten- ja naistentalolla arki- päivisin.

Päivähoitoysteisty lasteno- hjaaja Eija Lindholm, p. 0447 309 641. Kiertää eri lapsiryh- miä, mukana lapsityön pasto- ri tai lapsityönohjaaja.

Yhteiset syntymäpäiväjuh- lat 4-vuotiaalle ke 23.9. 18. Ks. Seurakuntakeskus.

VARHAISNUORISOTYO

Toimintaa tytöille Tyttöker- hot 1-6 lk tytöille. Anne Saa- rela, p. 0400 309 836. Ilm. po- rievlfi/k-p-varhasnuorisotyö/k- p-työille.

Keski-Porin seurakunnan poikatyo alakouluikäisille po- jille. Nuorisotyönohjaaja Mik- ko Jokinen, p. 0400 309 823, facebook.com/KeskiPorinSrk- nPoikatyo.

NUORISOTYO

Mikonkatu 8: Isokoulutus joka toinen ke 17-18.30, alkaa 23.9. — Leiriavustajakoulu- tus joka toinen ke 17-18.30. — Nuortenilta joka to 17-21. — Poppari-illat pe mahd. mu- kaan.

Lavia

LAVIAN KIRKKO

Messu sunnuntaisin ja pyhä- päivisin klo 10: 20.9. Anna- Kaisa Hautala, Marina Hämä- läinen, Tuppuraisen tulojuh- la seurakuntakodilla. — 27.9. Heikki Hesso, Leena Toivonen. — 4.10. Riuttalan kyläyhdistyk- sen kirkkopyhä, Seppo Laak- so, Anna-Kaisa Hautala, Marina Hämäläinen, kahvit seurakun- takodilla. — 11.10. Jounettu jumalanpalvelus, Anna-Kaisa Hautala, Marina Hämäläinen, Rippikouluun ilm. — 18.10. An- na-Kaisa Hautala, Marina Hä- mäläinen.

SEURAKUNTAKOTI

Vaatekeräys la 19.9. 10-20 Sa- tallinnan vastaanottokeksuksen hyväksi.

Miesten raamattupiiri koko- ushuoneessa, to 22.10. 19.

JATKUU SIVULLA 12

JATKOA SIVULTA 11

Raamattu tutuksi -ilta ma 5.10.18.30.
Raamatturyhmä naisille koulouhuoneessa, ma 5.10.14-16.
Vaarisnuorten kerho ma 15.30-17, Seurakuntakodin vintillä, ei vko 43.
Perhekerho ti 9.30-11.30, ei vko 43.

MUUALLA
Koulukonsertti ke 30.9.10, Lavian keskuskoulu.
Terhokerho to 8.10.17.30, Osuuspankin kerhohuone.
Lähetysten iltapäiväkahvit Leena ja Yrjö Kortelahdella ma 28.9.14. Kenian ja Etelä-Sudanin lähetti Antti Saarenketo.

KUOROT
Kirkkokuoro ke 18-21 seurakuntakodilla.
Lastenkuorot ja pianotunnit to 14.30-19.30 seurakuntakodilla, henk.koht. ajat sovittu, ei vko 43.

HARTAUDET
Aleksinhovi to 8.10.14.30. — **Kotiranta 1** pe 16.10.13.30. — **Kotiranta 2** ti 14.10.14.

KIRKKOHERRANVIRASTO
Avoinea ma ja pe 9-12, ke 14-17.

TÄMMÖSTEN TUPA
Avoinea pe 9.30-12.

Länsi-Pori

LÄNSI-PORIN KIRKKO
Messu sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: 20.9. Heikki Hesso, Leelo Lipping. — 27.9. Jussi Kärmäntä, Leelo Lipping. — 4.10. Mika Kyytinen, Sakari Salminen, Pirkko ja Aki Tuppurainen, lähetyslounas 11.30, aikuiset 12 e, lapset 6 e, alle kouluikäiset ilmaiseksi. — 11.10. Heikki Hesso, Sakari Salminen. — 18.10. Tanja Häkkinen, Sakari Salminen.
Perheiden toimintapäivä la 19.9.13-16, mm. biljardia, kasvomaalauksia, makkaraa.
Opetuslapseskoulu ke 18.23.9., 30.9., 7.10.
Lasten kauneimmat hengelliset laulut to 24.9.18, Länsi-Porin seurakunnan lapsikuoro, johtaa Leelo Lipping. Marja Lehtonen, Tanja Häkkinen.
Raamattuseminaari ja Pekka Simojoki pe 25.9. Ks. sivu 8.
Ystävyyden ilta su 17: 27.9. Antti Koivisto. — 18.10. Jarkko Willman, musiikki Leena Wahlroos.
Riparilauluilta to 1.10.18, Jussi Kärmäntä, Leelo Lipping.
Rukousilta pe 2.10.18.30. Ks. sivu 8.
Iltamessu su 11.10.18, saarna Veikko Ihminen, lit. Mika Kyytinen, kirkkokahvi.

OLOTUPA
Ojuriintie 2
Olotuvan kahvila. auki ti, to ja pe 10-14. Myynnissä vapaaehtoisten tekemiä uniikkeja käsitöitä diakoniatyön hyväksi.
Olotuvan ohjelmaa: Ti 10.30-11.30, Leskien kahvila. 11.30-14 ATK-kerho. — To 10.9.11-12 Päiväpiiri. 11-14 Palvelupäivä 24.9. — 11-12 Lähetyslaulajaiset; 1.10., 15.10. — Pe 11-12

Verenpaineen mittaus. 12 Sana viikonvaihteeksi.
Kirjallisuuspiiri kerran kuussa, ma 26.10.18. Kirjana Chima-manda Ngozi Adichie: "Puolikas keltaista aurinkoa" ja 30.11. Fabio Geda "Krokotiilimeri". Lisäksi pe 9.10.19 Teljän kirkko, kirjallisuuspäivät. Tied. p. 040 545 3834 tai maija-leena.seppala@pp.inet.fi.
Rukousilta to 8.10.18, Joonas Isokorpi, Tanja Häkkinen.
Miesten raamattupiiri pe 18.30, 18.9., 2.10., 16.10.
Käppärän lähetyspiiri ti 18, 29.9., 13.10.

LATTOMEREN KIRKKO
Messu sunnuntaisin klo 12: 11.10. Heikki Hesso, Sakari Salminen.
PREIVIIGIN KIRKKO
Messu sunnuntaisin klo 12: 20.9. Heikki Hesso, Leelo Lipping. — 18.10. Tanja Häkkinen, Leelo Lipping.
Raamattupiiri joka ma 18, Helena Ainasoja.

PIETNIEMEN SEURAKUNTATALO
IPPI-klubi isien ja poikien pitä ja peli-illat, ti 18.30-20.30, 29.9., 13.10.
PÄIVÄPIIRIT
Lattomeren kirkko ma 5.10.11-12.30. — **Preiviikin seurakuntatalo** ti 6.10.12-13.30. — **Olotupa/Niitymaa** to 8.10.11-12.30.

KUOROT
Länsi-Porin lapsikuoro to 16. Leelo Lipping, p. 045 121 1153.
— **Nuorten lauluryhmä** to 17, Leelo Lipping. — **Kirkkokuoro** pe 17, Leelo Lipping.

Länsi-Pori

LÄNSI-PORIN KIRKKO
Messu sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: 20.9. Heikki Hesso, Leelo Lipping. — 27.9. Jussi Kärmäntä, Leelo Lipping. — 4.10. Mika Kyytinen, Sakari Salminen, Pirkko ja Aki Tuppurainen, lähetyslounas 11.30, aikuiset 12 e, lapset 6 e, alle kouluikäiset ilmaiseksi. — 11.10. Heikki Hesso, Sakari Salminen. — 18.10. Tanja Häkkinen, Sakari Salminen.
Perheiden toimintapäivä la 19.9.13-16, mm. biljardia, kasvomaalauksia, makkaraa.
Opetuslapseskoulu ke 18.23.9., 30.9., 7.10.
Lasten kauneimmat hengelliset laulut to 24.9.18, Länsi-Porin seurakunnan lapsikuoro, johtaa Leelo Lipping. Marja Lehtonen, Tanja Häkkinen.
Raamattuseminaari ja Pekka Simojoki pe 25.9. Ks. sivu 8.
Ystävyyden ilta su 17: 27.9. Antti Koivisto. — 18.10. Jarkko Willman, musiikki Leena Wahlroos.
Riparilauluilta to 1.10.18, Jussi Kärmäntä, Leelo Lipping.
Rukousilta pe 2.10.18.30. Ks. sivu 8.
Iltamessu su 11.10.18, saarna Veikko Ihminen, lit. Mika Kyytinen, kirkkokahvi.

OLOTUPA
Ojuriintie 2
Olotuvan kahvila. auki ti, to ja pe 10-14. Myynnissä vapaaehtoisten tekemiä uniikkeja käsitöitä diakoniatyön hyväksi.
Olotuvan ohjelmaa: Ti 10.30-11.30, Leskien kahvila. 11.30-14 ATK-kerho. — To 10.9.11-12 Päiväpiiri. 11-14 Palvelupäivä 24.9. — 11-12 Lähetyslaulajaiset; 1.10., 15.10. — Pe 11-12

VARHAISKASVATUS
Päiväkerhoissa vielä vapaita paikkoja. Ilm. ja tied. Marja Lehtonen.
Liikuntakerho 3-6 -vuotiaille Länsi-Porin kirkolla ke 9-11. **Perhekerho** Olotupa ma 9.30-11.30. — Pietniemi ke 10-12. — Länsi-Porin kirkko to 9.30-11.30. — Ei syyslomaviikolla 43. — Ilm. ja tied. Marja Lehtonen p. 0400 309 818, marja.lehtonen@evl.fi.
Musiikkikerho Pikkuilli ke 13-14 Pietniemen seurakuntatalo, ilm. Marja Lehtonen.
VARHAISNUORET
Tyttökerho 1.-6. -luokkalaisille to 15-16, Länsi Porin kirkko.
Korkeakoulu: 1.-6. -luokkalaisille pojille ma, Pietniemen seurakuntatalo. — 1.-3. -luokkalaisille tytöille ti 16-17.30, Pietniemi. — 4.-7. -luokkalaisille tytöille 16-18, Pietniemi.
Poikien säilykerhot: 1.-3. -luokkalaisille ke 15-15.55, Länsi-Porin kirkko. — 4.-6. -luokkalaisille ke 16.05-17, Länsi Porin kirkko.

DIAKONIAITYÖ
Länsi-Porin kirkon diakoniatyöntekijöiden vastaanotto ajanvarauksella. Kirsi Keskinen p. 0400 309 861, Soili Korpe-lahti p. 0400 309 862, vs. Tiia-Maria Lahti p. 0400 309 869, diakonia-avustaja Minna Raita p. 044 911 1650. Sähköpostit: etunimi.sukunimi@evl.fi.
Verenpaineen mittaus ja diakonissan vastaanotto: **Lattomeren kirkko** ma 9-10. — **Preiviikin kirkko** ti 9-10. — **Olotupa** ke 11-12.
Päiväpiirit: **Lattomeren kirkko** ma 5.10.11-12.30. — **Preiviikin seurakuntatalo** ti 6.10.12-13.30. — **Olotupa/Niitymaa** to 8.10.11-12.30.
Ikäihmisten palvelupäivä

Olotuvalla to 22.10.11-14, mm. vertaistukea, visailuja, verenpaineen mittaus. Lämminateria ja kahvi 6 e. Kulj. tarvittaessa (kulj. + ruoka 14 e). Ilm. ja tied. Soili Korpe-lahti tai Kirsi Keskinen.
Diakonian työtupa Länsi-Porin kirkolla ke 9-12, vapaaehtoiset valmistavat uniikkeja käsitöitä diakoniatyön hyväksi.
Perheiden diakoniatyöntekijät ovat tukenasi luottamuksellisesti lasten kasvatukseen tai pari-perheusasteisiin liittyvissä asioissa, Tiia-Maria Lahti.
Diakonian syysretki Kokemäelle ja Huittisiin ke 14.10. Lähtö Länsi-Porin kirkko 8.30, Eteläpuisto 8.45. Tutustumme kahteen kirkkoon, Anttilan marjatilaa Kokemäellä, ruokailemme Huittisissa. Hinta 25 e, sis. bussikuljetus, kahvit marjatilalla, ruokailu noutopöydästä. Ilm. seurakuntatoimisto: 5.10. menn. p. 0447 309 655.

Meri-Pori

AHLAISTEN KIRKKO
Jumalanpalvelus sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: 20.9. Messu, Pirjo Tiira, Hanneli Grönlund. — 27.9. Messu, Meri-Porin alueen Marttojen kirkkopyhä, Albert Halonen, Hanneli Grönlund, kirkkokahvit. — 4.10. Perhekerho, Pirjo Tiira, Pekka Tyni. — 11.10. Messu, Lars Pajuniemi, Heimo Hietanen, Pekka Tyni. — 18.10. Sanajumalanpalvelus, Albert Halonen, Pekka Tyni.

AHLAISTEN SEURAKUNTAKOTI
Raamattupiiri joka toinen ma 13, parittomat viikot, 21.9., 5.10., 19.10.
Seurakuntapiiri joka ti 13.

PIHLAVAN KIRKKO
Jumalanpalvelus sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: 20.9. Messu, Heimo Hietanen, Heikki Mäki-Pesola, Heli Lehtonen. — 27.9. Messu, Helena Kuusiranta, Heli Lehtonen. — 4.10. Kansanlaulukirkko, Helena Kuusiranta, Hanneli Grönlund. — 11.10. Sanajumalanpalvelus, Rauhanhdistyksen perhepyhä, Albert Halonen, Hanneli Grönlund. — 18.10. Messu, Pirjo Tiira, Hanneli Grönlund.

PIHLAVAN KIRKON SEURAKUNTASALI
Seurakuntapiiri joka toinen ke 12, parilliset viikot, 30.9., 14.10.
Kirkkokuoro joka ke 18.
Toivon ilta to 1.10.18, Albert Halonen, Anne Kangas, Kristiina Isokorpi.

PIHLAVAN SEURAKUNTATALO
Kanneljärvi joka toinen ma 18 parittomat viikot, 21.9., 5.10., 19.10.
Lähetyspiiri joka toinen ke 16, parittomat viikot, 23.9., 7.10., 21.10.
Raamattupiiri joka toinen to 18, parilliset viikot, 1.10., 15.10.
Lähetysten syyslounas su 4.10.11 monitoimisali.
Vanhusten joululounaan suunnittelukokous to 8.10.18.

REPOSAAREN KIRKKO
Jumalanpalvelus sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 12: 20.9. Messu, Pirjo Tiira, Hanneli Grönlund. — 27.9. Messu, Helena Kuusiranta, Hanneli Grönlund. — 4.10. Perhekerho, Pirjo Tiira, Pekka Tyni. — 11.10. Messu, Lars Pajuniemi, Heimo Hietanen, Pekka Tyni. — 18.10. Sanajumalanpalvelus, Albert Halonen, Pekka Tyni.

REPOSAAREN PAPPILA
Raamattu- ja keskustelupiiri joka ti 13.
Kuntokerho joka ke 13.

VANHA SEURAKUNTATALO
Reposaaren pappilan vieressä, **kudontamahdollisuus;** matoja, poppanoita yms. joka päivä, tarvittaessa opastus, tied. p. 050 328 6975.

KYLÄSAAREN SEURAKUNTATALO
Sanajumalanpalvelus su 4.10.12, Heimo Hietanen, Hanneli Grönlund.
Lähetyspiiri joka toinen ke 14, parittomat viikot, 23.9., 7.10., 21.10.
Seurakuntapiiri joka toinen ke 14, parilliset viikot, 30.9., 14.10.

KAANAAN KERHOHUONE
Naisten keskustelupiiri joka ma 16.

MÄNTYLUDON SEURAKUNTAKOTI
Sanajumalanpalvelus su 11.10.12, Albert Halonen, Hanneli Grönlund.

DIAKONIAN VASTAANOTOT
Ahlainen ti 9-11, muina aikoina sop.muk. p. 0400 309 801. — **Reposari** ke 9-10. — **Pihlava** ma ja pe 9-11. — **Mäntyluoto** joka toinen to 9.30-10, parilliset viikot. — **Kaanaa** joka kuun viim. to 15.30-16.

LAPSET
Päivä- ja perhekerhot tied. Saara Hakkiluoto-Kartio, p. 0447 309 654.
Musakerho joka ke 13-14 (4-5 v.) ja 15-16 (6-8 v.), Pihlavan srkläseura, ilm. p. 0400 309 777.

VARHAISNUORET
Puuhakerhot: Pihlavan seurakuntatalo joka ti 13-16. — **Reposaaren pappila** joka ti 12-16. — Kaanaan kerhohuone joka pe 13-16. — Ahlaisten seurakuntatalo joka ti 12-15.
Tyttö- poikakerhot: Mäntyludon seurakuntakoti joka ti 17.30-19. — Kyläsaaren seurakuntatalo joka to 16.30-17.30.
Kokki- ja puuhakerho joka ke 15.30-17, Pihlavan kirkon keittiö.
Sählykerho joka ke 17.15-18.15, Pihlavan monitoimisali.
Musakerho joka to 15-16, Pihlavan kirkon alakerta.

NUORISOTYÖ
Musaryhmä joka ke 18, Pihlavan kirkon kellarikirkko.
Nuortenleiri: Pihlavan kirkon kellarikirkko joka to 18. — Ahlaisten seurakuntatalo pe 9.10.16.30-18.
Yökahvila joka pe 19-22.30, Kyläsaaren vanha koulu.

Noormarkku

NOORMARKKUN KIRKKO
Messu sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: 20.9. Tapio Hietalahti, Markku Lahti. — 4.10. Juhlamessu, Lassilan kirkkokuoro 80 vuotta. Tapio Hietalahti, Markku Lahti.

LASSILAN PAPPILA
Kyläkahvila to 15.10.13.
Päiväkerhot ma-to 9-11.45 ja 13-15.45, Lastentalolla.
Naperokerho ti 13-15, Elna Lehesvuori, Anne Laikola.
Musiikkikerho ke 9-11, Anna Riikahuhta.

MUUALLA
Hartaus: Snällintupa ke 13.30, 23.9., 7.10., 21.10. — Lähiläpale-luokseus to 12.30, 24.9., 1.10., 8.10., 22.10. — Mäntylinna ke 13, 30.9., 14.10.

Rollaattoriralli su 20.9., kahvitus. Lähtö Mäntylinnasta 12.4-vuotiaiden syntymäpäiväjuhla ke 23.9.18, vuonna 2015 4 v. täyttävälle, Tapio Hietalahti, Markku Lahti. Tied. Anne Laikola, p. 0447 309 717.
Hiljainen tienoo -konsertti ke 7.10.18, mezzosopraano Sini Tuomiso. Laulavilaisia herkkiä ja tunnelmallisia hengellisiä lauluja. Vapaaehtoinen ohj. 10 e.

NOORMARKKUN PAPPILA
Siionin kanteleen lauluseurat pe 18, kahvitus ja kirjapöytä. — 25.9. "Kuolemasta elämään", Veli-Pekka Huhtanen, Tapio Hietalahti. — 9.10. "Juhlat myllynkivi kaulassa", Veka Granat, Veli-Pekka Huhtanen. — 23.10. "Yhä pienemmäksi kasvaminen", Teuvo Liimatta, Veli-Pekka Huhtanen.
Raamattuluento su 4.10.18, Jeremia 37-40, Kari Penttinen.
Perhojen kerho joka ke 9.15-11.15, Elna Lehesvuori.
Perhekerho joka to 9.15-11.15, Elna Lehesvuori.
Aamurukoushetki joka ma 8.30.
Miesten raamattu- ja rukouspiiri joka ma 18.30.
Miesten piiri joka ti 13.
Kultaisen län kerho ke 14, 23.9., 7.10., 21.10.
Missiakuoron harjoitus su 18, 27.9., 11.10.

NOORMARKKUN SEURAKUNTATALO
Hyvää mieltä arkeen -kerho ti 29.9.13.30.
Omaishoitajat ti 6.10.13.
Noormarkun seudun invalidit ke 14.10.17.
AVH-kerho ke 30.9.14.
Naisten piiri joka toinen to 14, alkaa 1.10.
Nuorten ilta joka pe 19.
Kiviipiiri joka to 17.
Nuorten oloilta joka ke 19.
Sielukkaat naiset joka ti 16.30.
Kitaratunnit joka ma, maksuton. Ilm. soitonopettaja Petri Stenfors, p. 040 563 9311.

Hengellisten laulujen toivekonsertti ke 7.10.14, Mari Koivu ja Missiakuoro, diakonissat.
Yksinelävien ilta to 8.10.18, Aikaisten väriytskirjat.
Sururyhmä joka ke 17-18.30, alkaa 30.9. Mahdollisuus jakaa läheisen menetykseen ja suuruun liittyviä kokemuksia. Ilm. 25.9. menn. diakonissa Kristiina Johansson, p. 0447 309 713, Outi Penttinen, p. 0447 309 712.
Rukoulevaisseurat su 27.9.13, Vesa Kiertokari, Markus Halmi-nen, Elias Rantanen.
Musiikillinen lähetysilta ke 21.10.18, Mari Koivu ja Missiakuoro, Marja Mattila, Kari Penttinen.

MISSILAN KIRKKO
Messu sunnuntaisin klo 13: 20.9. Tapio Hietalahti, Markku Lahti. — 4.10. Juhlamessu, Lassilan kirkkokuoro 80 vuotta. Tapio Hietalahti, Markku Lahti.

LASSILAN PAPPILA
Kyläkahvila to 15.10.13.
Päiväkerhot ma-to 9-11.45 ja 13-15.45, Lastentalolla.
Naperokerho ti 13-15, Elna Lehesvuori, Anne Laikola.
Musiikkikerho ke 9-11, Anna Riikahuhta.

MUUALLA
Hartaus: Snällintupa ke 13.30, 23.9., 7.10., 21.10. — Lähiläpale-luokseus to 12.30, 24.9., 1.10., 8.10., 22.10. — Mäntylinna ke 13, 30.9., 14.10.

Uskon Yö tuo taidetta kirkkoon

Taide valtaa kirkot

Uskon yö 19.9.2015

Luantaina 19. syyskuussa taide valtaa kirkot. Uskon Yö on maanlaajuisen seurakuntien tapahtuma, joka kokoaa eri alojen taiteilijoita kirkon suojiin. Porin tapahtuma on Teljän kirkossa.

Yhteistä kaikille tapahtumille on klo 22 Jean Sibeliuksen virsi *Soi kunniaksi luojan*. Muutoin illan ohjelmaa on joka paikkakunnalla erilainen. Porin Teljän kirkossa on musiikkia, runoja, tanssia ja kuvataidetta.

VARHAISNUORET

7-13 -v. tytöille ja pojille. Ilm. seija.katajisto@evl.fi tai viesti p. 0447 309 729.
Noormarkun seurakuntatalo: Söörmarkun puuhakerho 1-4 lk. ma 17-18.30, Venla Brenner, Silja Renfors. — Esirippikoulu 6-7 lk. ti 15.15-16.15. — Kokkikerho 1-3 lk. ti 17-18.30. — Puuhakerho 1-4 lk. ke 18-19. — Raamattupiiri-kerho 4-6 lk. to 15.15-16.15. — Kokkikerho 4-6 lk. to 17-18.30. — Tusina +12 v. täyttäneille to 19-20.
Noormarkun pappila: Pannaripaikka 1-3 lk. to 13-15.
Lassilan pappila: Puuhakerho 1-4 lk. to 18-19.30.
Syyslomaleirit ilm. on alkanut: poriev.fi/leiritoiminta.

Porin Teljä

TELJÄN KIRKKO

Messu sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10. Kirkkosalissa "Noaan arkkii" -hiljainen leikkimurkaus leikki-ikäisille lapsille, ja pyhäkoulu: 20.9. Kastekalamessu, Juhla Väisänen, Noora Tapiainen, Anne-Marie Grundstén, kirkkokahvit (Teljän lapsityön väki). — 27.9. Sanansaattajien kirkkopyhä, nimikkolähetit Marja-Liisa ja David Ez-zine, Silja-Maaria Kavasto, Pia Ylitalo-Maunula, lähetyslounas, lähetysilaisuus. — 4.10. Vanhusten kirkkopyhä, diakonialounas, kirkkokuljetus. — 11.10. Kirjallisuuspäivien messu, kirkkokahvit. — 18.10. Soittomien veteraanien kirkkopyhä, vuoden 1968 jumalanpalvelus, Satakunnan Sotaveteraanikuoro ja Sveitsikko, kirkkokahvit (Satakunnan Sotilas-kokaisare).

Porin Rauhanhdistyksen ry:n ilta kirkko la 26.9. Jukka Palola, Albert Halonen, Ilkka Riihimä-

ki, Pasi Virta. Osa Rauhanhdistyksen syysseuroja.
SYKE-messu su 27.9.18, aiheena Hyvyyys. Musiikki Pekka Laukkarinen ja Matti Laitinen, Pia Ylitalo-Maunula, SYKE-messujen musiikkiryhmä, lastenohjelmaa. Mahd. sielunhoitoon, iltapala.
Teljän SYKE - Siunaavan yhteyden keskiviikko joka ke 12-15. 12.15-12.30 Rukoushetki, 12.30-14.30 lounas ja kahvi (vapaaehtoinen maksu), 13.15-13.30 Viisi Virttä Viikossa, 13.30-13.45 Sanaa Sinulle Sopivasti, 13.45-14.30 Rukouksesta Rohkaisua Ravinnoksi. — **Helmekallari** arjen tarpeisiin: vaatteita, astioita yms. Lahjoituksia: p. 0400 309 863. Auki ke 13-15. — **SYKE koululaisille** joka ke 12-16, mm. välipala, läksyjentekoa, pelejä. Ei syyslomalla. Tied. Maija Salmijärvi, p. 0400 309 796. — **Lapsityön perhekerhot** ko-koontuvat yhteisesti ke 14.10.10.30-12. — **Keskusteluapua** - Ihminen tavattavissa, maksuton vastaanotto ajanvarauksella ke-pe. Taina Saine, TM, psykoterapeutti, p. 0400 309 793.
Uskon yö -tapahtuma la 19.9.19-23, katso s. 13.
Talvinen matka Schubertin seuraassa -konsertti su 4.10.18, Franz Schubertin Winterreise ja Arpeggione -sonaati. Järj. Porin kaupungin kulttuurilaisintoimiston kanssa. Lukas Stasevskij, sello; Jussu Stasevskij, piano; Erik Rousi, basso. Ohj. 10 e.
Rippikouluilmoittautuminen ti 6.10. Ks. Nuorisotyö.
Teljän kirjallisuuspäivät pe-su 9-11.10. ks. s. 16.
Ystävyyssseurakuntailta ti 13.10.18, kahvitarjoilu 17.30. Terveisiä sanoin ja kuvin Unkarin Egerin 80- ja Viron Juurin seurakuntien 777-vuotisjuhlilta sekä Transsilvanian unkarilaisilta luterilaisilta Roma-

niasta. Musiikkia, vapaaehtoinen kolehti.
Sururyhmä to 17. Mahdollistajaa ajatuksia toisten läheisessä menettäneiden kanssa, vertaistukea, lohtua. Alkaa to 8.10.15.10, 22.10. Vetäjät Ilkka Riihimäki, p. 0400 309 791, Pirjo Paukkunen, p. 0400 309 863. Ilm. pe 2.10. menn. Porin Teljän seurakuntatoimisto, p. 0447 309 666.
Alfa-kurssi ke 4.11.-16.12. Mitä kristinusko merkitsee - minulle? Tied. ja ilm. Jarkko Willman, p. 0400 309 786, jarkko.willman@evl.fi.

VÄINÖLÄN KIRKKO

Messu ja pyhäkoulu sunnuntaisin klo 16, ks. Evankeliumiyhdistys s. 14.
Hiljaisuuden messu to 8.10.18, Elna Kaunisto, Anne-Marie Grundstén, Minna Salminen. Teetarjoilu. Taize-laulujen harjoitus 17.
Nallekerho Teljän kirkolla joka toinen ti 14, parilliset viikot, 21.9., 13.10., keskustelua mm. Jeesuksen Vuorisaa-nasta, Jarkko Willman. — **Esival-lankatu** 6 joka toinen ma 15, parittomat viikot, alkaa 21.9., 5.10., 19.10., Eira Silvola, p. 050 438 7411. — **40+ raamattupiiri** Seurakuntakeskuksessa joka toinen su 17, parilliset viikot, 20.9., 4.10., 18.10., Esa Bär-lund, p. 050 365 4111. — **Isra-el-piiri** to 24.9., 15.10.18, Hei-näntie 5, Markku Kaanaa, p. 040 416 1620.

MARTINTALO

Messu su 20.9.14, Aku Kelt-to, Anne-Marie Grundstén. — Su 18.10.

MUUALLA

Keskustelupiiri DiaVilla, Met-sämiehenkatu 2, ke 14.30, seur.papin vierailu 14.10.
Hengellinen keskustelupiiri Porin sotaainvaliden sairaako-ti 18-19.30, parilliset vii-ko-t, alkaa 22.9. Kohti kesäpäi-viä, Jarmo Mäki-Mikola,

otto: Sampolan kerhohuone, p. 0400 309 864. — **Minna Salminen**, alueet Kalaholma, Koivistonluoto, Harmalinna, Kartano, Väinölä, Metallikylä ja Mikkola. Vastaanotto: Väinölä kirkko, p. 0400 309 851, minna.m.salminen@evl.fi. — **Satu Katila**, perhediakoni. Vastaanotto: Väinölä kirkko, p. 0400 309 866, satu.m.katila@evl.fi. — Sähköposti etunimi.sukunimi@evl.fi.

Retki Seinäjoen käsityösesuille pe 2.10. Lähtö 8 Teljän kirkko, 8.15 Länsi-Porin kirkko ja 8.30 Eteläpuisto 10. Ruokailu 12 Kauhavan Hela-ravintola, ostostentekomahdollisuus Kauhavan kangasaita. Paluu pysähdys Jalasjärven Juustoportti, kahvia ja ostoksia. Järj. Länsi-Porin srkn kanssa. Hint 30 e. Ilm. ke 23.9. menn. Pirjo Paukunen, p. 0400 309 836.

KUOROT

Kamarikuoro ma 18.30, Väinölä kirkko, Anne-Marie Grundstén, p. 0400 309 854. — **Kirkkokuoro** to 18, Teljän kirkko, Hanna Salminen, p. 0400 309 860. — **Luminoso-kuoro** pe 16.30, Teljän kirkko, Hanna Salminen. — **Iltapäiväkuoro** to 14, Seurakuntakeskus, 5. krs musiikkisali, Pia Ylitalo-Maunula, p. 0400 309 855. — **Lapsikuoro Tuhannet Sydämet** ke 17.30–18.30, Väinölä kirkko, Pia Ylitalo-Maunula. — **Syke-messujen musiikkiryhmä** kaikille avoin, harjoitus ennen Syke-messua 16.30, seur. 27.9., Pia Ylitalo-Maunula. — Kaikissa kuoroissa tilaa uusille laulajille!

NUORISOTYÖ

Rippikoulu: Vuonna 2001 tai aiemmin syntyneitä kutsutaan Teljän kirkolle rippikouluun. ti 6.10. 18, tied. Ilkka Riihimäki, p. 0400 309 791, ilkka.riihimäki@evl.fi.

Isos- ja la-koulutus Teljän kirkolla joka toinen su 16–17.30, 4.10. Hyvä leiri, mikä tekee leiristä onnistuneen?, 18.10. Itäohjelma 1. — **Vastuunkantajakoulutus** joka toinen ke 18–19 Väinölä kirkolla, 30.9., 14.10., 21.10. — **Nuorten raamis** kerran kuussa 13–14.30, Teljän kirkossa, aalka 20.9, 18.10. — **Nuorten säily** ke 19–20 Väinölä koululla. — **X-öniä** to 18–20 Väinölä kirkolla. — **Nuorten illat** pe 18–22.30 Väinölä kirkolla, 25.9. Relax, 2.10. Nolut porukat, HUOM! 9.10. 17–19.30, 16.10. MNF-mikä?.

Nuorisotyön alumnit-iltat, pe 9.10. 20, vuonna 1997 syntyneille ja sitä vanhemmille, Väinölä kirkolla. **Tiedot** nuorisopastori Janne Pelto-Piri, p. 0400 309 792, janne.pelto-piri@evl.fi, rippikoulu-pastori Ilkka Riihimäki, p. 0400 309 791, ilkka.riihimäki@evl.fi, vs. nuorisotyönohjaaja Maria Djakonowsky, p. 0400 309 797, maria.djkonowsky@evl.fi. Facebook: Porin Teljän seurakunnan rippikoulu ja nuorisotyö.

POIJILLE JA TYTÖILLE **SYKE-päivät** koululaisille, ks. Teljän kirkko. **Tytöille:** Tyttökerho Luovis ma 16–17, 10–14 -vuotiaille, Teljän kirkko, Eija Kymäläinen, p. 0400 309 795. **Pojille:** Poikien säilykerho ti

Illat murrosikäisten vanhemmille

Eriyisesti rippikoululaisten vanhemmille.

Loka- marraskuussa kolmena keskiviikkona klo 18 Porin seurakuntakeskuksessa, 2. krs, Itäpuisto 14.

- 14.10. **"Koputa huoneeni oveen"** – Sukellus nuorten ajatuksiin hyvästä vanhemmuudesta. Pohjana viime kesän rippikoululaisten tuoksia: vanhemmuuden 10 käskyä.
- 28.10. **"Ovet paukkuu ja ikkunat helisee"** – Kun vanhemman tekee mieli karata. Murrosikäisen vanhemman kasvukuista.
- 11.11. **"Verkkoon kietetyn nuoreni"** – Tutkimusmatka nuorten verkkoarkeen: some, pelaaminen, YouTube, e-sport jne.

Iltojen kokonaisuudet itsenäisiä, joten voit osallistua yhteen tai kaikkiin. Ilmoittautuminen verkkosivilla porievl.fi. Lisätiedot ilona.kontinen@evl.fi.

Rippikouluhin ilmoittautumiset seurakunnittain viikolla 41.

17–18, Väinölä kirkko. — Pienoismaailma to 16–17.30, Väinölä kirkko. — Nikkarikerho to 18–19.30, Väinölä kirkko. — Isä-poika säily pe 18–19, Väinölä kirkko. — Tied. Vesa Saarela, p. 0400 309 794. **Varhaisnuorten kädentaitopajat** 14–15.30, 1.–4. -luokkalaissille. **Ma Kalaholmassa** (Uittomiehentie 8b), **ti Sampolassa** (Puhurintie 10) ja **to Esivallankatu 6:ssa**. Avaamme ovet 12 jolloin voi pelaila, leikkiä, piirtää, 13 välipä. Tehdään erilaisia kädentaidon töitä, esim. maalaus, nauha, ompelu. Maksuton. Vastuunhenkilö: lastenohjaaja Jenni Noppari, p. 0447 309 670. **Keskustelupäivä:** onko läheilläsi koulukiusaamisesta kärsivä lapsi tai nuori? Maksuton kuuntelijat ja rinnallakulkijat nuorisotyönohjaaja Majja Salminen, p. 0400 309 796.

PARTIO **Väinän vartijat** ry monipuolista partiotoimintaa 7–11-vuotiaille pojille. Tied. lippukunnanjohtaja Timo Vastamaa, p. 050 544 8337. **Teljän Tuikeet** ry tytöille monipuolista partiotoimintaa. Kaikenikäiset 7-vuotiaista aikuisiin. Tied. lippukunnanjohtaja Ilona Koivisto, p. 044 701 9491.

LAPSI- JA PERHETYÖ **Perhekerhot:** Ei ilm! **Ke 10.30–12:** Kalaholman kerhohuone (Uittomiehentie 8 b), Sari Pirhonen, p. 0447 309 680, Jenni Noppari, p. 0447 309 670. — Väinölä kirkko, Eeva Siira, p. 0447 309 667. — Teljän kirkko, Irmeli Koski-Tuuri, p. 0447 309 668, Susan Yrjölä, p. 0447 309 673. — **To Teljän kirkko** itäperhekerho 17.30–19. Kuun viim. to kerho kiinnit. perheitä kutsutaan koontumaan SYKE-messuun su 18. Perhediakoni Satu Katila, p. 0400 309 866, satu.m.katila@evl.fi, lastenohjaaja Jenni Noppari. — SYKE-päivisin, joka kuun toinen ke perhekerho on yhteisesti Teljän kirkolla. Ks. Teljän kirkko. **Päiväkerhot:** 3–6 -vuotiaille, kerhomaksu 38 e/luokaus, sis. vakuutus. Mukaan kerhoon pientä eväät. Vapaita paikat tied. ohjaajilta. — **Tel-**

Yhteinen toiminta

Kehitysvammaistyö Seurakuntakeskus, 2. krs. Kehitysvammaisten päiväkerho ke 13–14.30, 9.9., 14.10. — Kehitysvammaisten iltakerho ti 17.30–19, 29.9., 20.10. — Eteläpuisto 10 B, 2. krs. Kehitysvammaisten vanhemmat, Tukikeskus ma 13–14.30, 28.9., 12.10. **Kuurot** Kuurojen Yhdistys, Länsipuisto 26: Jumalanpal-

velus su 20.9. 12. — Raamatutietä Seniorikerhossa to 12, 24.9., 22.10. — Tukikeskus, Eteläpuisto 10 B, 2. krs. Lähetyspiiri ti 6.10. 14. — Raamattupäivät Paraisilla la–su 10.–11.10, ilm. Minnalle 2.10. menn. Hinta 20 e. **Mielenterveys** Eteläpuisto 10 B, 2. krs. Mielenterveyskerho, Tukikeskus ma 13–14.30, 21.9., 5.10., 19.10. **Näkövammaistyö** Seurakuntakeskus, 4. krs. Tied. ja ilm. toimikunnan naisille tai opettajalle: marianna.stalnacke@gmail.com.

NUORET AIKUISET **Cafe huone -ilta** joka toinen la 19–23, Mikonkatu 8. — 26.9. Mauno Lehto. — 10.10. Charis. — 24.10. Project 316.

TORSTAI-AKATEMIA **Räätikäsloora** ja **seilipaateja** to 1.10. 14, Itäpuisto 14. Kirjailija Leila Tuure. Ikäihmisten oma luentoa, kaikille avoin, maksuton. Tied. Mari Korhonen, Porin kesäyliopisto, p. 044 701 5961, Mikko Salonon, Keski-Porin srk, p. 044 730 9648, Ulla-Majja Viren, Porin srky, yhteinen diakonia, p. 0400 309 784.

ME MIEHET **Kokoontuminen** pe 25.9. 18, Seurakuntakeskus, 2.krs. "Mies toimii talenteillaan", Askel musikaantit: Raimo Säynäsjalo, Seppo Myllykoski, Kari Porkka. Ari Valtonen, Sakari Leppänen. Kahvitus.

MUMMUN KAMARI **Itäpuisto 14**, katutaso. Auki ma–to 11–15, pe 11–14. Ma: Viikon avaus 11.30, Shakkikerho 13, (suljettu 28.9.), 5.10.13 Vanhusten viikon ohjelmaa. — Ti: Tuolijumppa 11. Sanoja ja säveliä joka toinen ti 12, parilliset viikot. Kamarikerho käsityön ystäville 13. — Ke: Ohjelmatuokio 13, esim. toivevirsit, kuukauden nimipäivät jne. — To: Tuolijumppa 12. Hartaus 13. — Pe: avoimma. — Su: Sunnuntaikerho 13–15.

Kummikerho la 12–14. **Työtupa** Eteläpuisto 10 B, kellarikerros. Auki ke 10–13. Voit omella myös omista kankaista, vapaaehtoiset opastavat koneiden käytössä.

NAISTEN KAHVILA **Mahdollisuus muutokseen pysäkkiä** la 26.9. 10–16, Teljän-tori. Ks. sivu 8. **Mahdollisuus muutokseen -konsertti** ti 6.10. 18, Itäpuisto 14. Ks. sivu 8. **Usko arjessa -opetusarja** Mari-Anna Stalnacke, tutustutaan kristityn elämän perusasioihin, keskustelua. 8-osainen, alkaa ti 27.10. 18–19.30, Seurakuntakeskus, 4. krs. Tied. ja ilm. toimikunnan naisille tai opettajalle: marianna.stalnacke@gmail.com.

NUORET AIKUISET **Cafe huone -ilta** joka toinen la 19–23, Mikonkatu 8. — 26.9. Mauno Lehto. — 10.10. Charis. — 24.10. Project 316.

TORSTAI-AKATEMIA **Räätikäsloora** ja **seilipaateja** to 1.10. 14, Itäpuisto 14. Kirjailija Leila Tuure. Ikäihmisten oma luentoa, kaikille avoin, maksuton. Tied. Mari Korhonen, Porin kesäyliopisto, p. 044 701 5961, Mikko Salonon, Keski-Porin srk, p. 044 730 9648, Ulla-Majja Viren, Porin srky, yhteinen diakonia, p. 0400 309 784.

TUOMASMESSU **Retki Vaasaan** Tuomasmessuun su 20.9. Tuomas-yhteisön 20-vuotisjuhlassa. Lähtö 12.30 Seurakuntakeskus, Eteläpuisto 10, paluu n. 22. Hinta 20 e, + vapaaehtoinen maksu: keittolounas ja kahvi. Ilm. ja tied. 16.9. menn. Lea Rantamaa, p. 0400 309834, lea.rantamaa@evl.fi. **Messu** su 4.10. 18, Silja-Maaria Kavasto, Piipia-seuran väkeä, Keski-Porin kirkko.

Kristilliset yhdistykset

SEIKOISLESTADIOLAISET **Rukoushuone, Koivistonpuistikko 53:** Seurat su 15, 20.9., 27.9., 11.10. yhteinen ruokailu, 18.10. — Kuuntelut Mikkelinpäivän seuroista Helsingistä su 4.10. ja ma 5.10. 18. — Käsityöilta to 18, 24.9., 6.10., 22.10. — Pyhäkoulu ja raamat-

tuilta to 18, 1.10., 15.10. — Yhteinen ehtoollinen su 11.10. 18 Länsi-Porin kirkossa. — Varhaisnuorten illat pyritään pitämään kodeissa, ilmoitetaan erikseen.

EVANKELIUMIYHDISTYS

Väinölä kirkko: Messu sunnuntaisin 16, pyhäkoulut erikaisille, kirkkokahvit: 20.9. Erkki Koskenniemi. — 27.9. Juhan Tarvainen. — 4.10. Tarvainen. — 11.10. Tarvainen. — 18.10. Heikki Mäki-Pesola, Tarvainen.

Sleyn rukoushuone, Varinkatu 3: Kotiryhmiä ti 15.10. 18, erityisesti lapsiperheille, lapsille leivontakerho, vetää Johanna Jaakola, leipomusten maistelua, rukous. — Nuorten Raamis joka ti 19. — Matongo-piiri pe 13, 18.9., 23.10., lähetyslauluja, rukousta, keskustelua. — Laksarus-ila to 24.9. 18, seurapuheita, Siionin kanteleen lauluja. **Maanantaisähly** joka ma 21–22, Porin Herralahden koulun liikuntasali.

ISRAEL-TYÖ RY

Tilaisuus su 4.10. 16, Esa ja Pirkko Keuru, Seurakuntakeskus, 1. krs.

KANSANLÄHETYS

Lähetyskoti Seurakuntakeskus, 5.krs, toimisto auki ma-to 10–15 tai sop. mukaan. — Startti-raamattupiiri ti 18 (Huomi! muuttunut pv). — Epin piiri joka toinen ma 16.30, parilliset viikot. — Rukousilta to 17.30, rukoillaan Sanan äärellä. **Mualla Porissa: Mikonkatu 8** su 27.9. 14, Mahdollisuus Muutokseen -raamattupäivä, ks. sivu 9. 17 Kohtaamispaikamessu "Kristityn vapaus", Anssi Savonen, Tapio Hietalahti. — Su 11.10. 17 Kohtaamispaikamessu "Usko ja epäusko", Sakari Leppänen. Kohtaamispaikoissa ehtoollinen, pyhäkoulu koululaisille ja alle koululaisille, iltakahvit.

Lavia su 20.9. 10, Jumalanpalvelus kirkossa, kirkkohävi ja lähetystilaisuus, Pirkko ja Raimo Tuppurainen. — **Länsi-Pori** su 4.10. 10, Messu kirkossa, Pirkko ja Raimo Tuppuraisen siunaaminen uudelle työkaluella Etiopiaan, lähetyslounas, lähetystilaisuus, Mikka Kyttinen.

PORIN SEUDUN KRISTILLISET ELÄKELÄISET RY

Tilaisuus ti 29.9. 13, kahvi 12.30, syyskokous tilaisuuden jälkeen, Seurakuntakeskus, 2. krs, sali.

RAUHANYHDISTYS

Louhentie 4: Keskusteluilta la 19.9. 19. — Seurat, vierailivat puhujat su 16, 20.9., 18.10. — Ompeluseurat ke 18.30, 23.9., 7.10. lähetyspuhujat, 14.10., 21.10. — Syysseurat la 26.9. ja su 27.9. — Ompeluseurat koodeissa ke 30.9. 18.30. — Torsitaikerho 1.10. 18.30. — Seurat la 3.10. 19, su 4.10. 13, su 11.10. 16. — Perhekerho su 4.10. 11. — Seurakunnan seurat Ruosniemen kirkossa to 8.10. 18.30. — Myykalaiset la 10.10. 18. — Tiistakerho 13.10. 13.

SHONINVIRSEURAT

Seurat joka toinen to 19, parilliset viikot, 1.10., 15.10. Itäpuisto 14. Järj. Herättäjä-Yhdistys, Porin paikallisosasto.

Lassilan kirkkokuoron syyskauden ensimmäisiin harjoituksiin pääsivät osallistumaan Liisa Hietanen, Oili Tamminen, Riitta Salo ja Toini Perttula sekä miehet Reijo Silvola, Jukka Salo, Kosti Rajaviita, Pentti Perttula, Einar Jaakkola ja kuoron johtaja, kanttori Markku Lahti.

Laulun riemua Lassilassa

Kirkkokuoro täyttää 80 vuotta.

— Lassilan kirkkokuoro perustettiin vuonna 1935, vuotta aiemmin kuin Noormarkun kirkkokuoro. Me olemme täällä olleet aina edistyskellisiä, sutkauttaa **Pentti Perttula** saaden aikaan iloisen naurunremakan Lassilan pappilassa. Hän itse aloitti kuorossa jo 16-vuotiaana, ja ensi vuonna tulee täyteen 60 vuotta kuorossa laulamista.

Hänen vieruskaverinsa **Einar Jaakkola**kin on laulanut Lassilan kirkkokuorossa jo 52 vuotta, eikä paljon jääne jälkeä **Reijo Silvolakaan**, joka tosin ei ole ehtinyt "räknätä" kuorovuosiensa määrää. Miette muistavat hyvin myös Lassilan kirkon 100-vuotisjuhlat vuonna 1956. Se oli juhlinen tilaisuus kirkkokuorollekin, jota johti pitkäaikainen puurtaja **Pentti Savo**. Silloin myös vihittiin käyttöön uudet, sähköistetut urut.

— Siinä menetti sitten **Hiirvosen Heimo** virkansa urkujen polkijana, muisteli Reijo Silvola.

Mutta mikä sitten saa ihmiset vuodesta ja vuosikymmenestä toiseen kirkkokuoron harjoituksiin, kerran viikossa?

Juhlat mikkelinpäivänä

Kirkkokuoroa johtava kanttori **Markku Lahti** kertoo, että kuoron laulut etenevät kirkkovuoden rytmissä. Vanhat suositukset ovat pitäneet pintansa. Pääsiäistä ei voisi kuvitella ilman "Käy yrittäristä polku" -laulua eikä joulua ilman "Jouluyö, juhlayö"

— Ihmiset tarvitsevat jonkun syyksyn laulakseen mukaan. Uudistettu jumalanpalveluskin tarvitsee lisää tekijöitä, jumalanpalvelus ei ole vain papin ja kanttorin asia.

Millaisissa tehtävissä jumalanpalveluksessa voi toimia? — Voi toimia tekstinlukijana tai ehtoollisessa avustajana, laulamassa tai soittamassa, valmistella kirkkotilaa tai kahvitusta. Messun aikana pidetään pyhäkoulua, siihenkin tarvitaan tekijöitä.

Miksi Meri-Porissa lähdettiin hakemaan lisää vapaaehtoisia seurakuntatyöhön? — Meillä on vapaaehtoisia, jotka tekevät paljon ja kaikkea, heille toivoisi työn jakajia. Uskon, että kiinnostuneita löytyy, mutta yleensä

— Me ytketään laulamisesta, tiivistää **Pentti Perttula**. — On aina hienoa, kun pääsee esiintymään, toteaa Einar Jaakkola. — Laulaminen on terapiaakin, jatkaa Reijo Silvola.

— Ja onhan tämä sosiaalinen tapahtuma, lisää **Jukka Salo**. Kuoron uusimpia jäseniä on **Liisa Hietanen**, joka seuraa äitinsä **Kerttu Korkeakosken** jalanjälkiä kuorossa. Hän on asunut puolitoista vuotta Lassilassa, mutta kävi jo aiemmin Porista Lassilan kuoron harjoituksissa. Liisa on harrastanut laulua koko ikänsä ja hänelle sopivat myös soolosoaudet.

— Täällä on laulun riemua ja innostusta, kuvailee Liisa Hietanen.

Kirkkokuoron 80-vuotisjuhlanjaloitus pidetään mikkelinpäivänä 4.10.2015 klo 13 Lassilan kirkossa.

TEKSTI JA KUVA
MARJAANA PERTTULA

KIRKKO PORISSA

Köyhyyttä ja syrjäytymistä vastaan

ASUNNOTTOMIEN YÖ

Lokakuun 17. päivä vietetään YK:n köyhyyden ja syrjäytymisen vastaista päivää, jota on vietetty 1993 alkaen. Siihen liitettyä Asunnottomien yö-kansalaisliike on järjestänyt tapahtumia ympäri Suomea 2000-luvulta lähtien. Pori liittyi järjestäjiin 2002. Porin evlut. seurakunnat on ollut mukana toteutuksessa alusta alkaen.

Tänä vuonna Porin tapahtuma palaa muutaman vuoden tauon jälkeen Porin seudun työttömien toimipisteeseen Mikonkatu 21. Ohjelmaa alkaa kello 15 ja jatkuu iltaan asunnottomien yön perinteeseen liittyvällä ohjelmalla. Tapahtumassa on muun muassa keskustelua ja musiikkia sekä kahvi- ja muuta tarjoilua.

Paikalla on varapuheenjohtaja **Jiri Sironen** EAPN-FIN - Suomen köyhyyden ja syrjäytymisen vastaisesta verkostosta. European Anti-Poverty Network Finland on avoin verkosto köyhyyttä ja syrjäytymistä vastaan toimiville järjestöille, ryhmille ja kansalaisille. Evlut. kirkko on verkoston jäsen. Mukana on myös Työttömien Valtakunnallisen Yhteistoimintajärjestön TVY:n puheenjohtaja **Jukka Haapakoski**.

Porin tapahtumassa keskustelussa ovat ajankohtaiset köyhyyden ja asumisen kysymykset. Suomalaisissa leipäjonossa on viikoittain yli 20 000 kävijää ja leipäjonot ovat täälläkin pidentyneet. Köyhyysskysymysten erityiseen ajankohtaisuuteen antoi jo viitteitä viime keväänä julkaistun kansalaistoimijoiden köyhyyssmuistio. Arkipiispa **Kari Mäkinen** kokoaman köyhyyssryhmän muistion allekirjoittajina ja asiantuntijoina on ollut 36 yhteiskuntapolitiikan lohkojen ja toimintojen edustajia.

Köyhyyssryhmän muistiossa esitetään, että uuden suuntautumisen lähtökohdaksi ja tavoitteena tulee olla kaikkien ihmisarvon takaaminen kaikissa olosuhteissa. Muistiossa tunnustetaan resurssien rajallisuudet, mutta niukkuutta jaettessa rakastajien eettinen, ihmisarvoa ja arvokkuuden kokemusta edistävää arviointi on entistä välttämättömpää.

Tapahtuman valtakunnallinen informaatio löytyy asunnottomienyö.fi -sivustolta. Köyhyyteen liittyvää valtakunnallista aineistoa on mm. eapn.fi -sivustolla ja paikallista tietoa sivutietue.net.

HEIKKI KEMPPAINEN

— Meidän laatuineen lomakkeen, joka helpottaa ilmoittautumista. Monista vaihtoehdoista voi katsoa mieleistään. Lomakkeita on esimerkiksi Meri-Porin seurakunnan toimipisteissä ja Pihlavan kirjastossa. Asiaan voi perehtyä myös porievl-verkkosivulla, josta se löytyy Meri-Porin seurakunnan tiedosta.

Miten vapaaehtoistyöhön voi ilmoittautua? — Olemme laatineet lomakkeen, joka helpottaa ilmoittautumista. Monista vaihtoehdoista voi katsoa mieleistään. Lomakkeita on esimerkiksi Meri-Porin seurakunnan toimipisteissä ja Pihlavan kirjastossa. Asiaan voi perehtyä myös porievl-verkkosivulla, josta se löytyy Meri-Porin seurakunnan tiedosta.

MAIJA-LEENA SEPPÄLÄ

Tuija Välipakka

Maria Peura

Heidi Jaatinen

Kirjallisuuspäivät 9.-11. lokakuuta

Teljän kirkossa
Koivistonpuistikko 50

Teemana "Sinä päivänä hän
päätti uskaltaa puhua"

Perjantai 9.10. klo 19

"Ystävä sä lapsien,
katso minuun pienenen"

- Klo 19 Miten lapset puhuvat kirjoissa, kirjastotäti Arja Palonen.
- Rankka, rankempi... lastenkirja? Kuvakirjoja vaikeista mutta tärkeistä aiheista. lasten- ja nuortenkirjallisuuden tutkija Päivi Heikkilä-Halttunen.
- Näitkö lapselle luen, kysymyksiin vastailen, Päivi Heikkilä-Halttunen keskustele piispa ja paappa Kaarlo Kallialan kanssa.
- Runoja Marita Kallio. Pop up -kirjasto. Klo 20.30 iltapala, 5 euroa.

Lauantai 10.10.

"Ota, Jeesus rakkahin,
suojaas koti kallehin."

- 9.30 Kahvi, 5 euroa. Pop up -kirjasto sekä Tuomas Linnan suomalaista lastensuojelua käsittelevä Huoli-näyttely
- 10.00 Lapsuus ja yksinäisyys, kirjailija Tuija Välipakka
- 11.30 Lapsuuden valo, kirjailija Maria Peura 12.45 Lounas, 10 euroa.
- 13.45 Taiteilija Tuomas Linna esittelee Huoli-teoksensa.
- 15.00 Unohdetut lapset, kirjailija Heidi Jaatinen. Kommenttipuheenvuoro.
- 16.30 Kahvi, 5 euroa.

Oheisohjelma lauantaina 10.10.

Lasten sanataidepaja

- klo 10.00-12.45, ohjaa Mari Ahvenjärvi, Satukunnan sanataideyhdistys Skriivari. Yli 5-vuotiaille lapsille, pajaan voi tulla myös osaksi aikaa.
- Luovia lauseita
- aikuisten toiminnallinen sanataidepaja klo 13.45-16.30, ohjaa Hanna-Maria Vahala. Ilmoittautuminen etukäteen Teljän seurakuntatoimistoon p. 0447 309 666. Sanataidepajaan mahtuu 20 osallistujaa

Sunnuntai 11.10.

"Pidä meitä turvissas,
Jeesus, armohelmassas."

- 10.00 messu. Onko Jeesus Messias? Saarnadiologeja evankeliumin kanssa, Mari Ahvenjärvi ohjaa. Päätteeksi maksuton kirkkokahvi. Pop up-kirjasto tapahtuman ajan kirkolla.

"Sinä päivänä hän päätti uskaltaa puhua"

Kirjallisuuspäivillä vaikeita ja tärkeitä aiheita.

Porin Teljä järjestää kirjallisuustapahtuman, jollainen on seurakunnissa ensimmäinen laatuaan. Kirjallisuuspäivät pidetään viikonvaihteessa 9.-11. lokakuuta Teljän kirkolla. Päivien teemana on "Sinä päivänä hän päätti uskaltaa puhua". Lapsuus ja lapsuuden rankatkin kokemukset nousevat esiin päivien puheenvuoroissa.

Kuvakirjoista vastauksia

Kirjallisuuspäivien avajaispäivänä keskitytään lastenkirjoihin. Kirjastonhoitaja **Arja Palonen** pohtii, miten lapset puhuvat kirjoissa.

Kuvakirjoja vaikeista, mutta tärkeistä aiheista esittelee lasten- ja nuortenkirjallisuuden tutkija **Päivi Heikkilä-Halttunen**.

— Mielenkiintoni ulottuu vauvojen katse- ja lukukirjoista nuorten aikuisten romaaneihin, tutkija toteaa ja sanoo olleensa lastenkirjallisuuden ja -kulttuurin monitoimija lähes 30 vuotta.

Illan päätteeksi Päivi Heikkilä-Halttunen ja Turun arkkihiippakunnan piispa **Kaarlo Kalliala** keskustele lapsille lukemisesta ja lasten kysymyksiin vastaamisesta. Piispa Kalliala tuo keskusteluun myös isovanhemman näkökulmaa.

Lastensuojelua ja lapsen yksinäisyyttä

Lauantaina kirjallisuuspäivillä pääsevät ääneen kirjailijat **Tuija Välipakka**, **Maria Peura** ja **Heidi Jaatinen**. He kaikki ovat käsitelleet teoksissaan myös lapsen elämän kovia puolia.

Lisäksi taiteilija **Tuomas Linna** esittelee Huoli-teoksensa, joka tarkastelee kiireellisesti sijoitettujen lasten maailmaa. Hän on dokumentoinut esineitä, jotka lapsilta takavarikoitu arviointi- ja vastaanottoyksiköissä.

— Kuvat esineistä ovat neutraalimpia, kuin kuvat ihmisistä. Ne herättävät kysymyksiä näkyvän takaisesta, Linna kertoo.

Tuija Välipakan aiheena on "Lapsuus ja yksinäisyys". Hän kirjoittaa neljättä runokoelmaansa ja ohjaa kirjoittajaryhmiä. Lisäksi hän on kirjoittanut romaanit "Härkätanssi" ja "Maailman vahvin tyttö". Jälkimmäinen on kirjoitettu kuusivuotiaan tytön näkökulmasta. Äiti on alkoholisoitunut ja tyttö pelkää huostaanottoa, vaikei oikein tiedäkään mitä se tarkoittaa.

Maria Peuran esikoisromaanin "On rakkautes ääretön" sai muun muassa Hyvä teko lapselle -palkinnon. Tässäkin on päähenkilönä kuusivuotias tyttö. Ketään syylistämättä Peura kirjoittaa innoista. Hänen muita romaanejaan ovat "Valon reunalla" ja "Vedenaliset".

Heidi Jaatinen on saanut aiheekseen "Unohdetut lapset". Hän kirjoittanut kolme kiitettävää kirjaa "Ei saa katsoa aurinkoon", "Jono" ja "Kaksi viatonta päivää".

Kirjallisuuspäivät tarjoavat myös luovaa toimintaa. Mari Ahvenjärvi ohjaa lauantaina aamupäivällä lasten sanataidepajaa. Aikuisten toiminnallista sanataidepajaa ohjaa Hanna-Maria Vahala.

Saarnadiologeja evankeliumin kanssa käydään sunnuntain messussa, johon kirjallisuuspäivät päättyvät. Seurakunnalliset kirjallisuuspäivät ovat ensimmäiset laatuaan. Valmisteluryhmässä toimivat kirkkoherra **Kaisa Huhtala**, kirjastonhoitaja Arja Palonen, lehtori **Sirkka-Liisa Savinen** ja soveltavan sanataiteen läänintaiteilija **Karoliina Suoniemi**.

millai muute?

Kotiseutuyhdistys hoitaa juuria

— Kun soitan jonnekin, en ikinä sano olevani Porista, vaan Ahlaisista, tuumaa **Tais-to Paattiniemi**. Vieraskirjaan hän kuittaa mielellään Ahlaisten ruotsinkielisen nimen Hvittisbofjärd, saavatpa sitten kummastella, mistä päin kävijä on tullut.

Paattiniemellä riittää ruutia monenlaiseen vapaaehtoistyöhön kotiseudun hyväksi.

— Tykkään siitä, ei sitä sovi sanoa, tiivistää Paattiniemi toimintansa kotiseudun perinteiden vaalimisessa.

Monitoiminen puuhamies nimettiin elokuussa Ahlaisten äijäksi. Perusteluna kunnanosoitukseksi oli muun muassa kotiseututyö.

Miten Ahlaisten kotiseutuyhdistys toimii?

— Yhdistys vaalii perinteitä ja tuo esiin Ahlaisista sitä mitä on ja mitä on ollut. Kuulun

perustajajäseniin, puheenjohtajanakin olin monta vuotta, nyt olen varapuheenjohtaja. Hallituksen jäsenet toimivat aktiivisesti ja avustajia saa aina kun tarvitaan. Talkootyötä teemme.

Kesänayttely on jokavuotinen ja näkyvin toimintamuoto. Malmgårdin kartano on lahjoittanut kotiseutuyhdistyksen käyttöön viljamakasiinin, jossa näytellyt pidetään. Tänä vuonna on esillä ollut puutyökaluja ja käsistään kätevä **Niilo Vären** puutöitä.

Miten näyttelyt syntyvät?

— Aiemmat näyttelyt ovat liittyneet esimerkiksi kalastukseen ja metsätyöhön, öljylampputyö on ollut esillä. Esineet saadaan lainaksi kodeista.

Joku vuosi näyttely oli valokuvaajames-

tari **Aimo Tuomen** kuvista. Rovaniemellä isoa valokuvausliikettä pitänyt **Tuomi** kuvasi paljon Ahlaisissa 1940-luvulla. Tuohon näyttelyyn keräsin aineistoa kiertämällä talo talolta kyselemässä kuvia. Hyvin myönteisesti kaikki suhtautuivat.

Onko Ahlaisten murre tuttua?

— Ahlaisten murretta ei valitettavasti puhu enää kukaan. Murrekirja sentään ehdittiin koota.

Seppo Kummala/Luoteisväylä

Musiikkiakin ehdit harrastaa?

— Olen ollut alusta asti Laulunlyömät-lauluryhmässä. Vapaamuotoinen porukka perustettiin noin 30 vuotta sitten. Kirkossakin laulamme, ja esimerkiksi laitosvierailuja teemme aina kun pyydetään. Musiikkiharrastukseen liittyy myös kiinnostukseni urkuihin, ja varsinkin Ahlaisten hienoon soittimeen, josta olen koonnut historiikin. Ahlaisten urut ovat mahtavaääniset, mannaa korville.

MAIJA-LEENA SEPPÄLÄ